

DARBININKAS

LIV NR. 25 SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT BROOKLYN, N. Y. TREČIADIENIS - WEDNESDAY, BADANDIS - APRIL 9, 1969 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Kompartija posėdžiauja: kitų pranašystės ir planai

Hong Kongas. — Kinijos kompartijos 9-sis kongresas vyksta durims esant uždarytomis. Nepaskelbtas nė Mao pavaduotojo ir kartu krašto apsaugos ministerio Lin Piao atidarymo dieną padarytas ilgas pranešimas.

— **Pragoje** jau pasirodė pagrindinio spaudos pirmieji pavyzdžiai. Paskleisiose lapeliuose sakoma, kad Grečko ir Semionovas reikalavę įvesti krašte karą stovi, bet čekai nesutiko. Antroji žinia sako, kad esąs rengiamas čekų karininkų perversmas Svobodai ir Dubčekui nušalinti. Tik dabar jau mįslė, katra pusė tokias žinias skleidžia — čekai patriotai, siekdami žadinti tautos budrumą, ar rusų interesams tarnaujantį provokatoriai?

— **De Gaulle** nepasilikęs prezidentu nė vienos minutės, jei tauta per balandžio 27 d. vykstantį referendumą atmesų jo planą pertvarkyti senąją ir visą savivaldybių struktūrą — skelbia Paris Match.

Mažieji spaudžia atomines galybes Sutartis sprogdinimams nutraukti

Ženeva. — Dabar čia posėdžiaujančiam J. Tautų Nusiginklavimo komitetui Švedija įteikė projektą konvencijos požeminiam atominiams sprogdinimams uždrausti. Tik tokie ir bėra likę, nes sprogdinimai ore, po vandeniu ir erdvėse jau uždrausti.

Švedijos atstovė Alva Myrdal pareiškė, kad laikas iširti, ar JAV ir Rusija jau pasirėngusios tokią sutartį pasirašyti. Kad jos turėtų progos tuo reikalu pasisakyti, Švedija ir kitos atominių ginklų neturinčios valstybės ta projektą ir įteikė. Tai esąs taip pat būdas parodyti nepasitenkinimą, kad Rusija ir JAV šios sesijos pagrindiniu svarstomu dalyku pasirinko ne atominių sprogdinimų visiško uždraudimą, kaip prašė dauguma J. Tautų narių, bet atominių ginklų išdėstymo uždraudimą jūros dugne. Pir-

Šis kongresas turėtų atstatyti "kultūrinės revoliucijos" višame krašte sugriautą administraciją, pramonę, aplėistą žemės ūkį, atidaryti jau dvejus metus neveikiančias mokyklas ir universitetus ir išrinkti centro komitetą, kuris pagal komunistų papročius yra vyriausias valdžios šaltinis. Šiandien senajame komitete nebėra nė pusės tų narių, kuriuos išrinko 8-sis kongresas, nes daug jau yra žuvusių, kalinamų ar užmarštim apdengtų.

Kadangi pasitarimai vyksta duris aklinau uždarius ir net "broliškujų" partijų atstovams nesebint, Kinijos įvykius viduje artimai seką šaltiniai linkę manyti, kad Mao grupei nėra pasisekę pripildyti kongresą vien tik savo šalininkais, todėl ginčai dėl centro komiteto sudėties ir dėl politinės linijos gali būti labai ilgi.

Užsieniai ypač laukia Kinijos užsienio politikos aparato

masis klausimas esąs daug svarbesnis ir skubnesnis už antrąjį. JAV ir Sovietų atstovai trumpai paaiškino, kad jų kraštai tos sutarties nori, bet dar esą sunkumų su sprogdinimų sukontroliavimu. Švedė atsakė, kad jokia atominė sutartis negali būti "šimtaprocentiniai saugi", bet seismologiniai instrumentai esą tiek patobulinti, kad jau gali atsikirti žemės drebėjimą nuo atominių sprogdinimų. Švedė labai stipriai paremė Čekoslovakijos atstovus, pažymėjęs, kad sutarties pasirašymas trukdo ne technologiniai trūkumai, bet politiniai motyvai ir noras dar patobulinti turimus atominius ginklus. Švedijos įteikti pasiūlymai tyli apie tarptautinę kontrolę atominių valstybių teritorijose, bet numato patikrinimą vietoje tada, kada atsiranda įtariamas, jog sutartis laužoma.

Rumunijos ministeris išvyko Maskvon Tai neklusniausias Maskvos satelitas

Bukareštas. — Rumunijos užs. reik. ministras išvyko Maskvon tariamai tarptautinių reikalų aptarti. Tai reiškia, kad Rumunijos vadovybė vėl bus spaudžiama atsisakyti savo nepriklausomos užsienio politikos ir sugrįžti klusniam nariui į Varšuvos pakto bloką.

Jau kokie trys metai, kaip Rumunija pradėjo laisvintis iš Maskvos globos užsienio ir ūkio politikos srityse, bet nepadarė tos klaidos, kurią padarė čekai-slovakai, savo reformas pirmiausia pradėję nuo vidaus gyvenimo demokratizavimo. Tai baisiai išgašdino Maskvą, nes ten toji "naujoji klasė" labai gerai žino, kad laisvė yra užkrečiama bacila.

Viešai žinomi Rumunijos nesiderinimo su Maskva faktai yra šie: diplomatiniai santykiai su V. Vokietija ir Izraeliu, kai kitiems buvo įsakyta juos nutraukti arba visai neužmegzti; atsisakymas leisti daryti karinius pratimus Rumuni-

joje Varšuvos pakto priedangoje; Čekoslovakijos okupacijos smerkimas, riboto suverenumo doktrinos atmetimas, atsisakymas be ištyrimo pasmerkti kom. Kiniją ryšium su įvykiais prie Ussuri upės, pareikalavimas visiems lygių teisių Varšuvos pakto reikalų tvarkyme, labai draugiški santykiai su eretike Jugoslavija.

Paskutinis viešas Rumunijos žodis ta pačia kryptimi buvo pasakytas balandžio 3 d. J. Tautų Nusiginklavimo komitete Ženevoje. Jis atstovs ten pasakė labai ilgą, bet nieko bendro su svarstomu klausimu neturinčią kalbą. Tai buvo šauksmas prieš kitų valstybių suverenumo pažeidinėjimą, nežiūrint kaip tos "doktrinos" vadinamos ir kokiomis sutartimis ramstomasi jas kitiem priimant. Dabar jau aišku, kad kalba buvo parašyta ir pasakyta tada, kada rumunai sužinojo, jog vėl reikia vykdyti Maskvon už savo laisvę kovoti.

Durys uždaros, — nesant daugumos vienai linijai paremti

atstatymo, nes jau seniai užsienio reikalų ministeris nebesilanko savo tarnybos vietoje, nors tebėra tuo titulu pažymėtas asmuo. Visose atstovybėse užsieniuose yra likę tik jokių santykių su išoriniu pasauliu nepalaiką trečios eilės pareigūnai. Gi čia Italija, Švedija ir Kanada stovi prie vartų, laukdamos progos pradėti pasitarimus dėl diplomatinio santykių

W. ROGERS GEROS ŽINIŲ

Prez. Nixono valstybės sekretorius W. Rogers turėjo pirmą spaudos konferenciją, kurios metu buvo išgirsta ir naujesni žiniai.

Pirma, atidedamas sankcijų pritaikymas Peru valstybei, kuri nusavino Amerikos naftos bendrovės turtą, bet ikišiol dar nepasisekė susitarti dėl atlyginimo ir išaiškinti labai susipainiojusį reikalą. Einant į statymą, JAV jau dabar turėtų nutraukti Peru valstybei teikiama ūkinę pagalbą ir panaikinti privilegijas jos ir Amerikos rinką įvežamam cukrui. Apsispręsta su sankcijų taikymu palaikyti, nes toks mostas gali padaryti daug žalos Amerikai ir kituose Lotynų Amerikos kraštuose.

— **Rusų laivų armada**, ilgokai pasikraipiusi šiaurės Atlante tarp Skotijos ir Islandijos, atsikuto atgal ir pradėjo plaukti namų link. Buvo manyta, kad ji plauks į Vladivostoką kinų pagasinti, bet vyko tik pratimai kovos būdams su povandeniniais laivais tobulinti. Grupė buvo 20 laivų.

— **Per marinų korpo komandanto** pavaduotoją sklinda žinia, kad Vietnamo kare amerikiečiai ir jų sąjungininkai esą prie pat karo laimėjimo — tik dar kiek kantrybės, ir visa tiesa greit pasirodysianti.

Plastikinė širdis

Houston, Texas. Balandžio 4 šio miesto šv. Luko ligoninėje dr. D. A. Cooley įdėjo dirbtinę širdį į 47 metų Haskel Carp krūtinės ląstą. Tas širdies pareigas einąs aparatas sverias tik 8 uncijas ir padarytas iš plastiko ir dakrono. Širdis su visą ją kontroliuojančiu aparatu kaštuoja apie 25,000 dol.

Tas aparatas širdies pareigas galys saugiai eiti tik apie 10 dienų. Šiuo atveju jis buvo panaudotas todėl, kad reikiama laiku nebuvo donoro žmogaus širdžiai. Vėliau atsirado moteris iš Lawrence, Mass., kurios širdį balandžio 7 tas pats chirurgas perkėlė į Carp krūtinės ląstą. Ligonis mirė balandžio 8 d. 3:20 v. p. p. Dirbtinė širdis perkėlimas į žmogų buvo tik pirmas bandymas.

Širdžių perkėlimo pionierius P. Afrikos dr. Barnard tą pačią dieną padarė ketvirtą širdies perkėlimą toje pat ligoninėje, kur daryti ir trys pirmieji. Apskaičiuojama, kad ikišiol tokių operacijų visam pasauly jau padaryta 124, bet tik keli operuoti pasiliko gyvųjų tarpe. Kitus įveikė ta proga pasireiškusios kitos fizinės negalės.

užmezgimo. Washingtone, kažin kokių jėgų vairuojamas, senatorius Kennedy populiarina JAV -Kinijos būsimo santykių planus.

Tie jo planai dabartinėse aplinkybėse yra tokie radikalūs, kad nenoromis lenda mintis, jog visa tai šiuo momentu yra masalas toms Kinijoje esančioms jėgoms, kurios galėtų ją išlaisvinti nuo paskutiniųjų tre-

Antra, galima tikėtis, kad jau šiemet bus galima pradėti abipusį švietimų kariuomenių ištraukimą iš P. Vietnamo. Vienašališkas, tai yra, tik vieno Amerikos pasitraukimas tikrai nenumatomas.

Trečia, gegužės mėn. jis numato keliauti į Saigoną ir ta pačia proga pasimatyti su Seato (South East Asia Treaty Organization) sutarties valstybių atstovais. Tai jau ženklas, kad pradeda rengtis tam laikui, kada atsiras naujos problemos ryšium su Vietnamo karo likvidavimu.

4 DIDIEJI SLAPTAI POSEDŽIAUJA

Jungt. Tautos. — Keturi didieji balandžio 3 turėjo pirmą posėdį Vid. Rytų taikos klausimais. Visi sutarė, kad padėtis ten rimta ir reikia ką nors daryti, kad vėl nesprogtų. Taip informavo spaudą Prancūzijos atstovas, kurio rezidencijoje vyko pirmasis posėdis.

Po bendrų diskusijų bus einama prie atskirų problemų. Antras posėdis įvyko balandžio 8 Sovietų misijos patalpo-

BRITAI ŠIAURĖS AŠIGALY

Londonas. — Keturių britų ekspedicija Didįjį Seštadienį pasiekė šiaurės ašigalį ir ten įtvirtino Anglijos vėliavą.

Jie keliavo pėsti, tik jų roges sudėta maista bei kitus reikmenis traukė tie gerieji žmogaus geradarijai — šiaurės šunys. Pradėjo keliauti iš Point Barrow, labiausiai į šiaurę nukisusio taško Aliaskoje, atvykę į šiaurės ašigalį po 407 dienų, nuėję 1,300 mylių. Kelio kryptį spėjo iš įvairių ženklų. Kelionėje ilgesnį laiką buvo sustoję du kartus. Lėktuvas kartais jiems numesdavo maisto, laiškų ir medicinos reikmenų.

Pirmas per Arktikos vandenyno ledą šiaurės ašigalį pa-

jų metų bepročiavimo ir pastumti normalėjimo keliu. Nereikia abejoti, kad tokių jėgų ten yra, tik senos decentralizuotos valdžios tradicijos, kultūrinės bei ūkinės atsilikimas, dideli nuotoliai ir primityvi komunikacija yra tos kliūtys, kurios trukdo toms jėgoms susitelkti rimtesniam darbui.

Maskva dabar vykstantį kongresą pavadino marksizmo likvidatoriumi, nes visas Kinijos gyvenimas Mao vadovybėje einąs nacionalistinio šovinizmo keliu. Chiang Kai-shekas iš Taiwano, pranašo mantija apsišepęs, apsimeta žinąs, kad šis kongresas padarys galą Mao gadynei. Abidvi pranašystės priimtinos, jeigu jų išsipildymas atneštų Kinijos žmogui ramėsnį ir lengvesnį gyvenimą, gi nuo kaimynų sienų pašalintų komunistinio imperializmo grėsmę.

Kokių nors atmainų turėtų būti, nes tokioje suirutėje atsidūręs kraštas vargiai ar šiais laikais galėtų ilgai pasilikti. Bet kadangi tas kraštas yra Kinija, galima dar visko sulaukti. Gal bus kas aiškiau, kongresui savo darbo rezultatus parodžius.

se. Manoma, kad pasitarimai bus ilgi, nes problemos painios ir jautrios, gi arabai tebėra užsikirtę į derybas su žydais neiti. Jie tik nori atgauti prarastą žemes, o visa kita palikti kaip buvo.

Jordano karalius atvyko į Washingtoną pasimatyti su prez. Nixonu. Jis labai nori, kad didžiosios valstybės padėtų taiką sutarti, nes sprogimas vėl būsiąs, jei ten reikalai nebus sutvarkyti.

siekė amerikietis adm. R. E. Peary 1909 balandžio 6. Šie britai, tokiu pat būdu keliavę, čia atsidūrė po 60 metų. Tik Peary buvo pradėjęs kelionę iš priešingos pusės.

Į šiaurės ašigalio jie vyks ta toliau į rytus, į Spicbergeną, kurį mano pasiekti birželio 24. Spicbergenas yra Arktikos vandenyno pakraštis ir priklauso Norvegijai. Jei kelionė iki galo pasiseks, keturi britai bus pirmieji, perėję visą Arktikos vandenyną pėsti iš vakarų į rytus. Jie vadinsis: Wally Herbert, Allan Gill, majoras Kenneth Hedges ir dr. Roy Koerner. Du 34 metų, vienas 36, kitas 38.

Indija bus sulaužiusi savo neutralumą

Delhi. — Neseniai iš Budapešto buvo paleistas gandas, kad ne taip senai Indiją lankęs Sovietų maršalas Grečko išgavęs iš Indijos vyriausybės leidimą rusų lėktuvams nusileisti Indijoje, skrendant iš Taškento į Hanojų. Perskridimo teisė gauta ir iš Pakistano, bet ten nesustojama.

Indijos parlamente tas klausimas iškeltas, prašant paaiškinti, ar Indijos vyriausybė pasiliko sau teisę kontroliuoti, kad rusai tais lėktuvais nevažtų į Hanojų karinių daly-

Vyriausybės atstovo atsakymas patvirtino tik iš Budapešto pasklidusį gandą, bet nieko aiškaus nepasakė apie lėktuvais vežamus krovinius. Visas atsakymas pasižymėjo tuo, kad nenorėta visko pasakyti. Budapešto žinia betgi skelbė, kad tuo keliu bus vežami į Hanojų smulkūs, bet brangūs kariniai dalykai, kaip antai dalys lėktuvams, elektroniniai, optiniai ir kiti prietaisai. Rusijai tas kelias dabar labai reikalingas susisiekti su Hanojum, nes kelias per Kiniją uždarytas.

Kadangi žinia išėjo iš Buda-

Maskva vėl nuskriaudė čekus-slovakus Įtariama, kad skriaudų maišas nepilnas

Praga. — Džiugaujančios čekų - slovakų demonstracijos prieš rusų okupaciją Maskvoje buvo ne tik pastebėtos, bet ir priešveiksmai greit suplanuoti. Maskvos atsakymą į Pragą atvežė ne kas kitas, kaip Rusijos krašto apsaugos ministras maršalas Grečko. Kad karškesni misijos pusė nebūtų tokia ryški, jo portfeliumi su kompartijos politbiuro griausminga nota nešti buvo paskirtas užsienio reikalų ministerijos pareigūnas Semionovas, vienas iš Gromyko antraeilii pavaduotojų. Dekoracijai buvo prijungta karininkų palyda. Prisistatė juodu labai greit — vos parai nuo demonstracijų pabaigos praėjus.

Atsiminus, kad Čekoslovakijoje yra bent 70,000 sovietų karių, kad demonstracijos vyko ir tose vietose, kur sovietų kariuomenė apgyvendinta, kad okupacinė kariuomenė buvo užkabinėjama ne tik žodžiu, bet ir veiksmu, Grečko atsantiemas į Pragą nėra jokia naujiena. Keista tik tai, kad delegacija atvyko ne tik nekviesta, bet ir Pragos leidimo iš anksto nepaprašiusi. Tai jau ženklas, kad labai skubėta turėti Pragoje aukščiausio rango karinį pareigūną.

Į Maskvos atvežtoji nota esanti pikta, užgauli ir grasinanti.

Pagrindinis priekaištas: Čekoslovakijos vyriausybė ir partija nenori ar negali sutramdyti antisovietinių elementų veikimo.

Pagrindinis grasinimas: jei dar kartą pasireikš antisovietinis išsiveržimas ir vyriausybė nenorės ar negalės jo sukontroliuoti, sovietų kariuomenė įsikiš su čekų leidimu ar be jo. Jei dar kartą išsiveržimas pasieks tokio laipsnio, kokio buvo dabar pasiekta, sovietų tankai trauks demonstrantų kolonas.

Kiti priekaištai: antisovietinės demonstracijos organizavusios antirevoliucinės jėgos, ne vyriausybė nė partija nebاندžiųjų jų tramdyti, kai kurie vadovybės nariai, jų tarpe Smrkovskij, dalyvavę net demonstracijose (čekai tą priekaištą paneigė). Ypač Maskva susijaudinusi, kad čekai nenori kontroliuoti masinio susizinojimo priemonių: spaudos, radio, televizijos. Ir kad partijos vadovybė nesidominti partijos narių disciplina (turima galvoj penki su puse milijono profesingųjų narių, kurių vadovybė atvirai priešrusiška ir už Dubčeką reformų įgyvendinimą).

Grečko ir Semionovas Maskvos notą įteikė prez. Svobodai, su kuriuo kartu buvo ir Dubčekas. Nota buvo pagriežtinta jų žodiniams pabrūkiamais. Prez. Svoboda pareiškė protestą, kad delegacija atvyko be pakvietimo, kas nepraktikuojama nė pagal komunistų protokolą. Abudu bandė Maskvos įsibrovėliams paaiškinti demonstrantų entuziazmo priežastis, tik, žinoma, negalėjo ir nebendė teisinti prieš sovietų įstaigas ir turtą nukreiptų smurto veiksmų.

New Yorke ir Chicagoje Didįjį seštadienį vyko didelės demonstracijos prieš Vietnamo karą. Didelė demonstrantų dalis buvo karo veteranai. New Yorke praėjo tvarkingai. Chicagoje bandyta pasistumdyti

pešto, ir tai ne per spaudą, bet privačiai, tai prileistina, jog tais lėktuvais vežami kroviniai tikrai yra tokie, kad visas reikalas meta dėmę taip reklamuojamam Indijos neutralumui. Lėktuvai Indijoje sustoja kuro pasiimti.

pešto, ir tai ne per spaudą, bet privačiai, tai prileistina, jog tais lėktuvais vežami kroviniai tikrai yra tokie, kad visas reikalas meta dėmę taip reklamuojamam Indijos neutralumui. Lėktuvai Indijoje sustoja kuro pasiimti.

Griežta cenzūra

Dubčekas parsinešė notą į kompartijos prezidiumo posėdį, kuriame po visą naktį trukusių diskusijų padaryti šie nutarimai: iš anksto cenzūruoti visą per spaudą, radiją ir televiziją skelbiamą medžiagą, sustabdyti kompartijos savaitraštį Politiką, pakaltinti kompartijos dienraščio Rude Pravo vadovybę už nepakankamą rėmimą "normalizacijos" rezoliucijų ir visišką nesidomėjimą "socializmui svetimomis" plintančiomis pažiūromis, papeikti partijos narius, Smrkovskij išskirtinai, už "normalizacijos" rezoliucijų klaidingą aiškinimą, pasirūpinti geresne sovietinių įstaigų apsauga, susidomėti tais žurnalistais, kurie per spaudą, radiją ir televiziją reiškia partijos politikai priešingas pažiūras.

"Normalizacijos" rezoliucijomis vadinami visi nutarimai, kuriuos Maskva išspaudė iš čekų pereitą rudenį po sovietų įvykdytos okupacijos. Ir ten buvo nutarimas dėl susizinojimo priemonių kontrolės, bet cenzoriai niekur nebuvo pasiūti, tik su tų priemonių vadovybėmis buvo susitarta, jog jos pačios dabos, kad nepraeitų daug Maskvą erzinančios medžiagos. Dabar jau visur pasodinti cenzoriai, nes toks yra Maskvos ultimatumas. Dabar viskas iš anksto cenzūruojama. Bet ir ši kartą čekas kaktą žemės nepasiekė: Spaudos ir Informacijos komiteto pirm. Jaroslav Gavelka pareiškė, kad ir šioje srityje nebus sugrįžta į Novotnio gadyne.

Cenzoriai turi daboti, kad nepraeitų medžiaga, kuri nepalanki Rusijai, kitiems Varšuvos pakto nariams, sovietų okupacinei kariuomenei, kuri skirtingai bandytų aiškinti pagrindinius partijos ir valstybės politikos principus.

Kada ryklis bus sotus?

Kompartijos prezidiumo paskelbtas komunikatas tonu ir terminologija primena visą tvaną straipsnių, pareiškimų ir kitokių dokumentų, kurie ėjo iš Maskvos pereitą vasarą prieš ir po okupacijos, kas reiškia, jog buvo nutarta su Maskva nesiginčyti, bet greit tą reikala užbaigti, parodant daugiau nuolankumo.

Maršalas Grečko ir Semionovas buvo nuvykę į Bratislavon pas slovakų kompartijos vadovybę. Ir ten, žinoma, su tuo pačiu reikalau.

Čekai įpykę, bet nenusimėję. Vadovybės veiksmai pateisinami, nes kaip gi ji kitaip galėjo pasielgti. "Kai ryklis plaukioja aplinkui, jam reikia numesti mėsos gabalą" — pareiškęs vakariečio gatvėje užkabintas čekas. Tik ateitis parodys, kiek tų gabalų dar jam reikės mėtyti. Antisovietiniuose sluoksniuose baiminamasi, kad Pragos padarytos nuolaidos Maskvos gali nepatenkinti. Ypač jiems įtartinas atrodė sovietinių pasiuntinių ilgą užtrukimas Čekoslovakijoje.

Po neprastai griežto komunikato paskelbimo Dubčekas pasirodė televizijos ekranuose prašydamas susidrausminti, rusams į akis nesikabinti. Ir su pažadu neatsižadėti suplanuotų reformų, nors jų gyvenimas tegali eiti tik vėžio žingsniu, o kitų nė pradėti nebus galima. Galingos ir nepriklausomomis pasidariusios darbininkų unijos buvo pakilusios streiku parodyti savo nepasitenkinimą rusų įsikišimu į krašto vidaus reikalus, tačiau paklausė patarimo to nedaryti. Bet liberalai skleidžia gandą, kad niekas negalės sulaukyti tautos nuo protesto veiksmų, jeigu Maskva panorės nušalinti ar kitaip nuskriausti Smrkovskij, tapusį antisovietinio sąjūdžio vėliava.

Ne kultūros kongresas, bet suvažiavimas

Kultūriniai planavimai Lietuvoje

T. BURČINAS

Kai LB ryžtasi Kultūros kongresui, prieš jį ir po jo esti kalbų, pasitarimų, kedenimosi. Manome, kad kultūrininkai sudurstys idealius planus, pagal kuriuos visa pažanga ir kūryba vyks sklandžiai, lengvai. Tad kiekvienas skverbiasi patarti, o tuo pačiu ir į vainikuotųjų klubą įsibrauti. Pažanga gal ir eitų sklandžiai, bet jai planų kongresai kol kas nesudėliojo. Sunku.

Sovietijoje planavimas yra lengvesnis, nes jį atlieka partija. Ten daugiau rūpesčio sukelti vykdomas. Kiekviename kolūkyje siekiama knygyno ir skaityklos, šokių ir vaidybos saviveiklininkų ratelių, orkestro ir choro, sportininkų ir medelių sodintojų. Todėl jau daugelyje kolūkių neseniai įvesti pirmininko pavaduotojo kultūros reikalams etatai. Tie žmonės paprastai būna ir kolūkio partinės organizacijos sekretoriai.

Sį mėnesį Vilniuje įvyks pirmasis „Respublikinis kultūros darbuotojų suvažiavimas“. Okupuotos Lietuvos kultūros ministras L. Sepetys pasakoja: „Suvažiavime — natūralu — dalyvaus ne tik skirtingų kūrybinių profesijų, bet ir skirtingo, pasakyčiau, pasirengimo kultūros darbo atstovai. Numatomos 5 sekcijos, kuriose bus aptartos tokios kardinalinės mūsų kultūros problemos, kaip knyga ir visuomenė, menas ir visuomenė, jaunimas ir kultūra, kultūros paminklų apsauga ir muziejistikė, materialiniai-ekonominiai kultūros darbo aspektai.“ (Kultūros barai, 1969 m. Nr. 1.)

Temos, kaip matome, daugumoje tokios pačios, kurios ir mus išeivijoje domina. Tačiau „skirtingo pasirengimo darbo atstovai“ reiškia dailininkus, aktorius, režisierius, kolūkių pastatų planuotojus, technikus, sodininkus, kino aparatūros operatorius, ir t. t. Tai jau kitaip, kaip mūsų kultūros kongresuose, kur aktyviais dalyviais laikomi tik labai išskirtini asmenys. Nežinia, kuris kelias yra geresnis.

Priežastys

Spaudoje buvo pranešta, kad kovo mėnuo okupuotoje Lietuvoje yra laikomas kultūros mėnesiu. Paskirose vietovėse vyko dailininkų parodos, profesionalių koncertai, saviveiklininkų spektakliai, visuomenės susitikimai su rašytojais. Šiais įvykiais norėta sužadinti dėmesį suvažiavimui ir paryškinti priežastis, kurios paskatino suvažiavimo šaukimą. Jų — kaip visur, visais laikais ir visais atvejais — yra daug. Bet, atrodo, kad pagrindinė problema — žmonių prilaikymas kolūkiuose. Apie tai galima spręsti iš kokių pasakymų: „Naujas kaimas nebesitenkina vien duona, kurią jau išmokome ge-

rai auginti.“ „Jaunimas bėga iš tų ūkių, kuriuose nesuranda aktyvaus poilsio, kur užmirštas visuomeninis ir kultūrinis gyvenimas.“ „Vasarą šioms pareigoms (kultūrinio vadovo — T. B.) buvo paskirta Vilniaus kultūros mokyklos diplomantė Milada Viršilaitė, tačiau, išbuvusi porą mėnesių, pabėgo.“ „Beje, bibliotekoje (Piliakalnio kolūkio — T. B.) per šiuos metus pasikeitė net trys vedėjos.“ (Citas iš Kultūros barų, 1969 m. Nr. 1.)

Plati sritis

Į kultūrinį gyvenimą okupuotoje Lietuvoje įrašoma labai daug dalykų: kolūkio ir so-

dybų išorinė išvaizda, medelių sodinimas, valgyklų padavėjų mokymas, saviveiklos rateliai ir žinoma, profesinis kūrybinis darbas. Nenuostabu, kad ir problemų susidaro apsiečiai. Kartais į šią sritį žiūrima labai rimtai, bandoma rūpestingai dirbti, tačiau daugeliu atvejų visos judėjimas laikomas tik kažkokia užveža, kur galima laikinai pasislėpti nuo bedarbės, iki atsirast geresnė tarnyba. Padėtį iliustruoja ištraukos iš Kultūros barų (1969 m. Nr. 2), kur kalbama apie Mariampolės — dabartinio Kapsuko — rajono kultūrinį gyvenimą:

„Kaip ir daugelyje respublikos rajonų, pati didžiausia bė-

da, trukdanti kelti atsiekiančių kultūros namų autoritetą ir stabdanti jų veiklą, — kadrai. Jie dažnai keičiasi, nekvalifikuoti, be patirties. Beje, mūsų rajone aštuoniolikos žmonių trūksta laisviems kultūros švietimo darbuotojų etatams užimti. Neturime iki šiol režisieriaus liaudies teatru ir choreografo rajono kultūros namams. O materialinės buitinės sąlygos nėra blogos: priemokos prie algų nemažos, žadama dar padidinti, duoti butus. Ieškome darbuotojų visais būdais, bet jų vis tiek trūksta. Kapsuke dabar veikia Kultūros mokykla. Gal ji šiek tiek padės išspręsti kadru problema.“

Balfo jubiliejiniam seimui rengti komitetas iš k. j. d. I. Jeseičelje — kln. dr. Feliksas Gureckas, kun. Anas Trakis, Dalia Bobelienė, Albinas Dzirvonas—pirm., kun. Pranas Garsva; II-je eilėje — Antanas Gintneris, Jurgis Janušaitis, Algirdas Pužauskas, Adolfas Baliūnas, Vytautas Kasniūnas. Nuotr. V. Noreikos

BALSUOTOJŲ STATISTIKA OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Kovo 16 dieną, drauge su visais kitais Maskvos valdomais kraštais, Lietuvos žmonės turėjo balsuoti už komunistų partijos kanceliarijose numatytus kandidatus į vietines tarybas — sovietus.

Dabartinė Lietuvai Maskvos pripažinti teritorija yra padalinta rajonais, kurie mažesni už buvusius apskrėtis: vietoj buvusiu 26 apskrėčių — 44 rajonai, kurie savo keliu padalinti apylinkėmis. Šių yra 656. Jų dydis — maždaug pusė buvusio valsčiaus. Seniūnijų nebėra. Jas atstoja kolchozai-sovchozai, kurių apylinkė yra 2-3. Šalia apylinkių rajonuose yra mažų miestelių (vadinamų miesto tipo gyvenvietėmis). Tokių yra iš viso 22. Toliau — yra 83 rajoninio pavaldumo miestai (anksčiau — II eilės miestai) ir 9 respublikinio pavaldumo miestai (I eilės). Tik-

liau tai 5 didieji miestai ir 4 kurortai: Palanga, Neringa (Nėrija), Druskininkai, Birštonas. Šie miestai nepriklauso rajonams ir turi savo atskiras tarybas. Vilnius, be to, dar padalytas į 4 rajonus, o Kaunas į tris, todėl Vilnių 5 tarybos, o Kaune 4. Iš viso tų tarybų susidaro 821, o deputatų jose — 29,558. Kiek deputatų, tiek ir rinkiminių apygardų tiksliau apygardėlių ar apylinkių, nes vidutiniškai vienai tokiai „apygardai“ tenka vos apie 70 balsuotojų (todėl lengva sukontroliuoti, kad visi ar beveik visi balsuotų).

Kiekvienas gyventojas, jei yra bent 18 ar daugiau metų amžiaus, turi teisę balsuoti, — teisę kuri praktikoje yra paversta sunkiai išvengiama prievole. Visi balsuotojai turi balsuoti už 2 asmenis: už vieną į apylinkę ar savo miestelį, kitą

į rajoną. Vilnių ir Kaune — į miesto dalies ir į viso miesto tarybas. Tik Klaipėdoj, Šiauliuose, Panevėžy ir kurortuose balsuojama už vieną. Pasirinkimo nėra: koks kandidatas kieno apylinkėj yra balsavimo kortelėn įrašytas, tai tik už tą ir galima balsuoti. Arba galima kaip nors perbraukt kandidato pavardę ir tuo parodyti, kad balsuoji prieš. Tik 2234 priešingai balsai buvę paduoti praėjusio kovo 16 dieną visoje Lietuvoje. Kadangi tai galėjo daugiausia būti toki balsuotojai, kurie turėjo balsuoti už du kandidatus, tai yra pagrindo manyti, kad tokių nemandagių balsuotojų buvo apie 11 šimtų iš beveik dviejų milijonų. Žinoma, jeigu tie duomenys nėra pateikti „iš akies“, faktiškai paduotųjų balsų gal nei netikrins...

Vienintelė reikšminga informacija iš pranešimo apie tą balsavimą yra balsuotojų sąrašuose įrašytųjų skaičius: 1,996, 794. Tai reiškia, kad šiuo metu Lietuvoj yra toks skaičius sprendžiamajį balsą pripažintų gyventojų. Iš jų komunistų partijoj — tik kas dvidešimtas, apie 5 nuošimčiai. Milijonas ir 23 tūkstančiai balsuojančių gyvena kaimuose, 972 tūkstančiai miestuose ir miesteliuose. Iš jų 418 tūkstančių Vilnių ir Kaune, 202 tūkstančiai Klaipėdoj, Šiauliuose, Panevėžy ir kurortuose, 352 tūkstančiai rajoniniuose miestuose ir miesteliuose.

Iš pranešimo apie tuos balsavimus išeitų, kad tik šeši tūkstančiai iš beveik dviejų milijonų (3 iš 10,000) neatėjo balsuoti. Toks nebalsuojančių nuošimtis esti skelbiamas visuose sovietiniuose balsavimuose iš tų dešimtmečių. Kur nors kitur tai būtų fiziškai neįmanoma: visada atsiranda daugiau

„Mes saviveiklą dažnai kreipiame ne ta linkme, skatindami ją pamėgdžioti profesionalų mėn, imtis darbo ne pagal išgales. Ir saviveikla imasi Sekspyro, Brechto, tų pačių pjesių, su kurių pastatymais ne lengvai susidoroja profesionalai. Tuo būdu sukompromituojame saviveiklininką ir atstumiame žiurovą.“

„Nors buities kultūrai skiria ma gana daug dėmesio, nemaža lieka ir spragų, ypač kasdieniniuose žmonių santykiuose. Pavyzdžiui, pardavėjos, padavėjos dažnai nesuvokia net paprasčiausiose etikos dalykuose. Dėstau estetika kulinarijos mokykloje ir matau, kokio dar menko lygio mokinių, stojančių į praktinio pobūdžio mokyklas, etinis ir estetiškas išsilavinimas. Tai turi didelės įtakos aptarnavimo kultūrai.“

Visiem šiem gausiem klausimam spręsti šaukiamas kultūros darbuotojų suvažiavimas. Matysime, kiek ten reikšis provincijos kolūkių kultūros namų darbuotojai ir partijos žmonės, kas kalbės, kas spręš, kas klausysis ir paklus. Bet kol kas, žinant egzistuojančias problemas, sunku patikėti, kad atsirastų tiek daug menkos estetikos padavėjų, jei gyvenimas eitų taip šviesiai, kaip apie Igliauką rašoma: „Šiandien pro Igliauką nepravažiuoja nė vienas teatras, nė vienas ansambelis, nė vienas profesionalų orkestras. Kada nuo laukų darbų laisvesnės darosi dienos, igliaukiečiai sėda į mašinas ir važiuoja į Kauną ar Vilnių žiūrėti naujų dramos veikalų, klausytis koncertų ir operos, vežasi net vaikučius pasižiūrėti naujos lėlių programos.“ (Kultūros barai, 1969 m. Nr. 2.)

Laukime, kąd po suvažiavimo visi kolūkiai taip gyvens.

ligos ar kitos rimtos priežasties sukliudyti. Todėl ir sovietinių komisijų pranešimai, kad balsavo 99.7 ar net 99.99 proc., nesukelia pasitikėjimo. Bet, jeigu pastarasis pranešimas apie balsavimą Lietuvoj bent procingai laikėsi faktinių skaičių, tai tas rodytų, kad ir neatėjusių balsuoti, ir balsavusių „prieš“ miestuose buvo keleriopai daugiau, negu kaimuose. (Elta)

VANDUO VIS NETEKA...

„Jau kelinta savaitė Verkių gatvės daugiaaukščių namų gyventojai neturi butuose vandens. Nei šilto, nei šalto,“ — rašė Tiesa Vilniuje, kovo 2. „Daug kartų kreipėsi į namų valdybą, gavo nemažą pažadų, tik vandens kaip nėra, taip nėra. Pagaliau pasirodė meistras, visi atjungė tuos namus nuo vandentiekio linijos, prižadėjo greit prijungti naują liniją. Prabėgo savaitė. Vėl atėjo meistras. Prijungė. Gyventojai puolė prie čiaupų. Bet... vanduo netekėjo. Ir dabar pasirodo tik apie vidurnaktį“.

Galima įsivaizduoti padėtį daugiaaukščiame name be vandens... Tiesa stengiasi dėtis nuolaidi. Esą, „Gali būti sutrikimų vandentiekyje. Gali būti kitų nesklandumų. Galima pagaliau kokią savaitę pagyventi ir be vandens. Bet ne visą žiemą...“ (Elta)

ELEKTRONIKOS RŪMAI

Vasario 28 Kaune buvo atidaryti nauji Elektronikos rūmai prie Politechnikos instituto. Tai esąs didžiausias mokomasis pastatas Lietuvoj. Jo plotas — 20 tūkstančių kvadratinų metrų. Pastate įrengti 156 kabinetai ir laboratorijos, keturios amfiteatrinės auditorijos po 200 vietų, 600 vietų aktų salė. Tuose rūmuose busi vietos studijuoti 2000 studentų. Mokslinio personalo busi apie 400. (Elta)

J. B. SHALINS-ŠALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laiduotes. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

JOSEPH GARSVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-5172. Paruosiamos garbingos laiduotes. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

N. F. WALKER, Inc. Laidotuvių direktoriai. Daug vietos automobiliams statyti. — 87-34 80th Street Woodhaven, N.Y. 11421, (212) MI 2-4343 ir 2039 Merrick Ave. Merrick, N.Y. 11566 (516) FR 8-0303.

RIMOS IR JUOZO BRUZŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New Yorke, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-9552

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčiai (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Pirmam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemes. Statyba atliekama sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darų nuotraukos ir kitu toto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1853 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; sėdant dienais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; V1 7-4477.

JUOZO MISIŪNO GERIMŲ KRAUTUVĖ — Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gerimų. Didžiausias pasirinkimas degtinėm ir vyno. 103-55 Lefferts Blvd. Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. V1 3-3544.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, V1 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papildomai kainom pirmame užsakymus vestuvėms ir pobūviam. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna. • Trečia nauja, moderniška krautuvė atidaryta 84-04 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. — V1 9-5077.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės, mailytos, spalvotos, lovoms užuostai, vilnonės šlesteris ir salietės—geriausias rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruosiant paketus į Europą. Užkite ir įsitikinsite!

C. A. VOKET — LIETUVIS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N.Y. NE 9-6620.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 80-30½ Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 849-1060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

GREITIOJ PAGAIBA. Nenusimink, gausi pagalba. Igal laukti vaistai nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau gaunami. Tai Dekeno mostis, dabar vadinama „Ree-Leef Rub“. Dežutės: 4 uncijų 3 dol., 8 uncijų 5 dol. Priešiumimui pridėdama 50¢. Kreiptis: Royal Products, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104, arba į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

PARDUODAMA VAISTŲ LABORATORIJA ir ofisas. Plačiai žinomi vaistai bel mostis nuo reumatizmo. Labai peilinga įmonė. Rašyti: P. Dekens, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104.

Tel. (212) 497-8865

Alfa Jeweler
A. USELIS
Garantuotas laikrodžių taisyimas

Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.

Charm Beauty Shoppe
REGINA USELIENĖ — Tel. 497-8865
Pusmetinis susukavimas. Kirpimas. Stilizavimas.
Plaukų dažymas

267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Tel. (212) 441-3110 / 896-7743

BESTWAY TRAVEL AGENCY
Kelionės plačiam pasauly
WILLIAM R. BEST
84-14A Jamaica Avenue
Woodhaven, N.Y. 11421

NEW YORK CHICAGO

LITAS Investing Co., Inc.

specializuojasi nekilnojamo turto, trumpalaikių paskolų, akcijų biržos ir kitose srityse. LITO bendrovė Jus kviečia investuoti indėlių formoje. Už indėlius mokamos aukštos palūkanos. Investavimo arba paskolų reikalais prašome kreiptis:

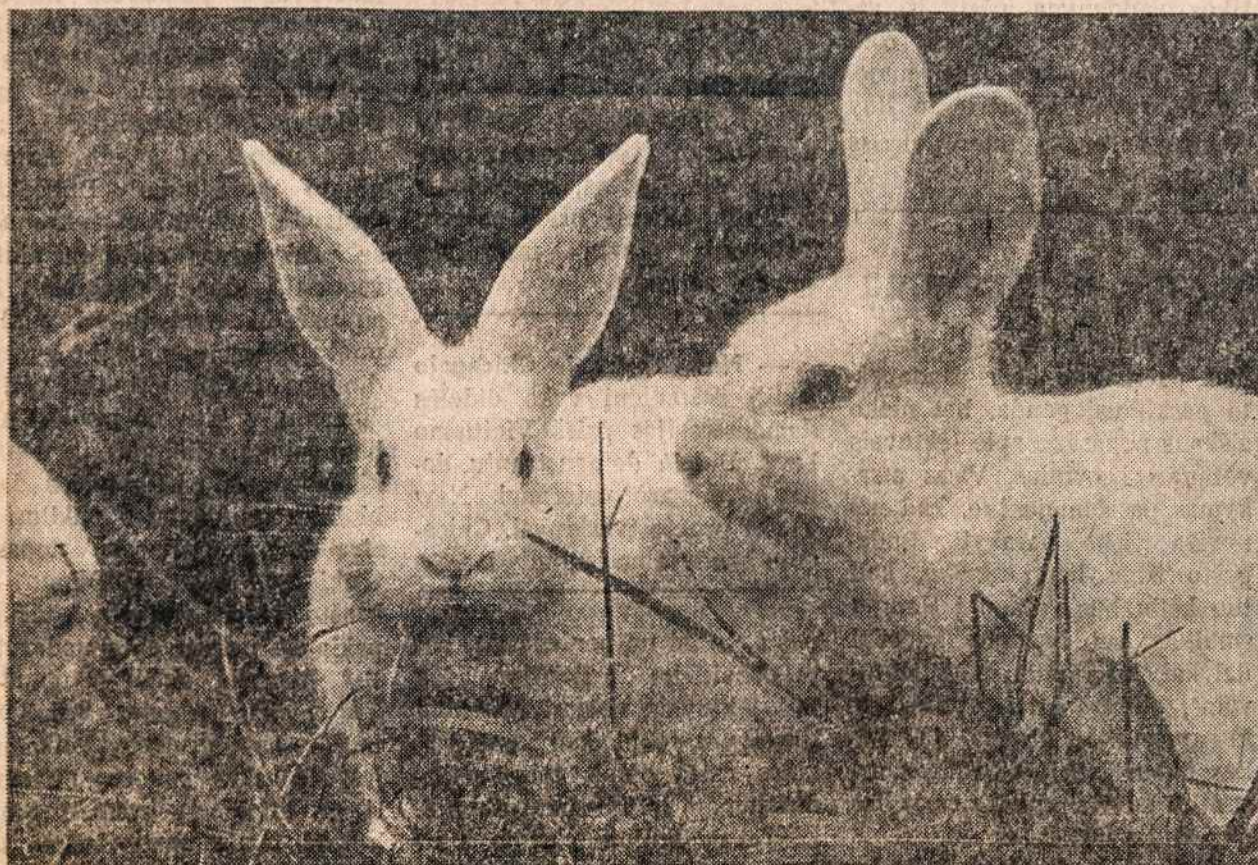
LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418 — Tel. 212-441-6799
2422 West Marquette Rd. Chicago, Ill. 60629 — Tel. 312-476-2242

Visais apdraudus ir nekilnojamo turto klausimais prašome kreiptis į

LITAS SERVICE CORPORATION
94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212-847-5522
Pilnas draudimo patarnavimas — namams, mašinom, gyvybei ir k.

Chicago Rome Paris München Los Angeles: Atostogos Suvažiavimai
LITAS Travel Service yra pasirošus Jums patarnauti nežirint kur ir kada keliautumėt. LITAS Travel Service parūpins bilietus, padarys reikiamas rezervacijas, patars kur geriausia atostogauti, kur apstoti, kuriuo laiku ir iš kurio aerodromo arba uosto patogiausia išvykti. Patarnavimai yra visiškai veltui. — LITAS Travel Service talkina išskiečiant giminės iš Lietuvos, atostogom ar nuolatiniam apsigyvenimui, RUOSIATIES KELIONES?... Nepamirskit

LITAS TRAVEL SERVICE
94-10 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421 — Tel. 212-847-5522
SEKINGOS KELIONES!

Velykų kiškučiai

Nuotr. R. Kisieliaus

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.
Stralpenius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožiūra. Nenaudoti stralpeniai
saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti stralpeniais nebūtinai
išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Atvelykyje

Prisikėlimo rytmetį nuskambėjo skaidrūs bažnyčių varpai ir nuaidėjo džiaugsminga giesmė. Tai triumfo šventė, primenantį Kristaus prisikėlimą. Vi-soje žmonijos istorijoje tėra buvę vienui vienas toks rytmetys, kada gyvybė nugalėjo mirtį. Ji krito liudijimui, kad pro mirties vartus praėjusieji gyvena ir laukia savo prisikėlimo dienos.

Niekam nepasakyta, kada tai ateis. Kristaus prisikėlimas tiek tesako, jog toji tiesa nesugriau-nama. Gali kas neigti Kristaus prisikėlimą, kaip neigia Jo dievybę arba net Jo istoriškumą, bet tai tiesos nepakeičia. Pasi-keičia tik patsi žmogus: vie-naip įsiai gyvena tikėdamas, kad ir po mirties gyvens; kitaip, kada jis to tikėjimo neturi ir gyvena tik šiai žemei. Nuo to priklauso skirtinga žmonių lai-kyse. Kokia turi būti laiky-sena tikinčiųjų į Kristaus prisikėlimą?

Aleliuja baigiamas kiekvienas velykinis giesmės posmas ir kiekviena šių liturginių apeigų malda. Tuo išreiškiamas džiaugsmas ne tik Kristaus prisikėlimu, nugalėjusiu mirtį, bet ir tikėjimas visuotine Kris-taus Bažnyčios pergale. Čia krikščionys semiasi sau stipry-bės visais laikais, kokie beatro-dytų jie sunkūs ir niūriūs.

Kai dabarties laikai dar tik artėjo, — laikai nelengvi, o pavergtiem ir persekiojamiem drauziai tragiski, — Max Pribila, S.J., 1938 pabaigoje rašė apie krikščioniškąją laikyseną, tartum kalbėdamas mūsų die-nom:

“Sunkiais persilaužimų lai-kais krikščionių tarpe visuomet atsiranda nemaža tokių, kurie pradeda kalbėti apie krikščio-nybės galą. Jie jaučiasi taip, tartum prieš juos turėtų tuo-jau atsiverti bedugnė... Iš tik-rųjų krizės padėtis nėra sveti-ma krikščionybei. Krikščionys

yra pašaukti drąsiai žiūrėti į ne-žinomą ateitį ir būti pasiruošę aukotis. Po tų krizių ateina ra-mesnis laikotarpis, nes bandy-mas duodamas tik tam, kad bū-tų sugriautos apgaulingos iliuzijos”. Jas sukelia visą laiką betykojančios prieš jo gėjos.

“Bažnyčios priešai vis dar turi vilities, kad krikščionybei ateisąs galas. Kiekvienas ply-šys Bažnyčios pastate jiem yra ženklas, kad ji greitai sugrius. Kad anksčiau nepasisekė, kalti-na savo taktiką. Dėl to nori mokyti iš praeities, tobulinti metodus ir stiprinti smūgius. Krikščionys gi pasitiki Kris-taus pažadais, kad Bažnyčios ne pragaro vartai nenugalės. Du tūkstančiai metų istorijos, pilnos įvairių atmainų, rodo, jog Kristus savo pažadą laiko.” Ka turi išlaikyti Kristaus sekėjai?

Krikščionys turi išlaikyti tvir-tą tikėjimą Kristaus pergale. “Jie niekada negali pasiduoti baimės psichozui. Jie turi būti susivaldę ir pasiruošę, pasitiki didžiausios bandymoose, bet aktyviai veiklūs ir drąsūs”. Dar šv. Ambrozijus mokęs: “Dievo palaima tenka ne mie-gantiem, bet budintiem”. Kas budėjo prie Kristaus kapo ir į-migo, tie Jo prisikėlimo nema-tė ir davė klaidingus liudijim-us. Tai ne pavyzdys krikščio-nim. Jų laikysena remiama tie-sa. Šitokia laikysena “reikalau-ja pripažinti visa, kas gera ir teisinga, nežiūrint, kur tai be-būtų randama. Tiesą reikia net tuomet priimti, kai mums ne-patinka indas, kuriame ji pa-teikiama. Net kovodamas su ne-priimtiniomis svetimomis nuo-monėmis, krikščionis turi parodyti daugiau susivaldymo, kaip kas kitas”.

To susivaldymo reikia visom gyvenimo aplinkybėm. Reikia didžio charakterio, kuris ir sun-kiausiam bandyme išlaikytų tvirtą tikėjimą.

“Viešpatie, išlaikyk mus pa-gal evangeliją: džiaugsmu, pa-prastume ir gailėstingume!” Evangelikų brolių, įsikūrusių Taize, Prancūzijoje, šūkis. Sv. Pranciškus Asyžietis yra jų glo-bėjas.

Gyvename ekumeniniame Bažnyčios atsinaujinimo amžiuje. Galvojame, kad šis atsinau-jinimas yra kažkas pagrindinai skirtingo Bažnyčios istorijoje. Katalikai taip įprastinai yra nu-sistovėję Bažnyčios tvarkoje, kad jie vargu ar supranta, jog ši pastovi tvarka buvo pati sau naujovė Tridento susirinkime (1545-63), prieš reformaciją.

Ekumenizmas taip pat yra toli nuo naujoviškumo. Visuotiniai Laterano III (1179), Lijo-no II (1274) ir Bazelio-Florencijos (1431-39) susirinkimai svars-tė atstatyti Vakarų Bažnyčios vienybę su Rytų Bažnyčia, bet nepasisekė. Su ekumeniniais klausimais prieš šimtmečius bu-vo pradėti pamatai Vatikano II (1962-65) susirinkimui. Dabarti-nis atsinaujinimas ir ekumeni-nės pastangos yra tokie daly-

TAIZĖS BROLIAI

kai, kuriuos Bažnyčia jau nuo pat pradžios apibrėžė ir nusta-tė.

Tai ryškiai įrodo viena savos rūšies vienuolija, įsikūrusi prie Taizės miestelio, Prancūzijoje, Burgundijos kalvose, tarp Clu-ny ir Citeaux. Sioje vienuolijo-je regime ekumeninės dvasios vaisius, kurie vienuer bei kitur daugiau ar mažiau pasireiškia.

Truputis istorijos

X amžiuje įsikūrė Cluny, iš kur vėliau sklido visos benedik-tinų ordino vienuolių didžio-sios tradicijos ir papročiai. Jų įtaka pasiliko per šimtmečius. Galima sakyti, jog Cluny bu-vo Bažnyčios dvasia.

XII amžiuje atsirado kitos be-nediktinų ordino šakos. Sv. Bernardo iškurti broliai cister-sai keliavo iš Citeaux, nešdami krikščionybę į visas Europos dalis ir kartu steigdami vienuo-lijas.

Cluny ypatingai reišėsi XI amžiuje, Citeaux — XII, pran-

ciškonai ir dominikonai — XIII.

Kas yra Taizė?

Taizė yra iš griuvusių atsta-tyti pastatai netoli Cluny. Ka-daisė ten buvo daržinės bei pašūrės, šiandien — bendruo-menės dirbtuvės.

Prieš 30 metų (1939) jaunam protestantų teologijos studen-tui Roger Schutz kilo mintis į-steigti ekumeninę vienuolių bendruomenę. Trejiem metam praslinkus, Roger Schutz ir trys jo draugai apsigyveno Taizėje ir pradėjo bendruomeninį gy-venimą.

Du pagrindiniai jų gyvenimo dalykai — breviorius ir viešos maldos namuose.

1952-53 prioras Schutz para-šė Taizės bendruomenės regu-lą. Nūdien iš bendrija turi per 70 narių iš įvairių tautų ir pro-testantų bažnyčių. Jų amžiaus vidurkis — 35 metai. Tikra to žodžio prasme Taizė nėra joks vienuolynas. Čia broliai gyve-na bendruomenėje po aštuonis ir po dešimtį. Pamaldų metu jie užsivelka baltą abitą, gi pranciškonai — savo ordino abitą.

Kiekvienas dirba pagal savo pro-fesiją: gydytojas, išvyksta į gre-timą miestelį Cormatin, spaus-tuvininkas — “Presse de Tai-ze”, mūrininkas ar ūkininkas — kur nors kitur. Visi broliai, kaip susiklausymo ženklą, ne-šioja sidabrinis žiedus.

Ko gi nori Taizė?

Didžiausias noras yra visų krikščionių vienybė. Taizė ne-kalba apie vienybę, bet vieny-bėje gyvena. Protestantai, du ortodoksų vienuoliai, ir jau penketas metų tai bendruome-ni priklauso ir pranciškonai.

Buvo užklausta: kodėl gi ten buvo priimti pranciškonai? Roger Schutz gražiai atsakė: “Pranciškus Asyžietis buvo žmogus, kuris ieškojo pokal-bių su vargšais, raupsuotais, su karalium, su Egipto sultonu, su popiežium. Jis buvo modernus žmogus; jis galėtų mum pasaky-ti, kaip mes vienas kitą turė-tume pasitikti. Todėl aš norė-jau šv. Pranciškaus brolių”.

Jau kūrimsi pradžioje bro-lių grupės išvyko gyventi į Lyo-ną, tarp beturčių, į Marseilles, Alžirą ir Olandiją. 1967 spalio mėn. du benediktinai ir keturi Taizės broliai atidarė savo nam-us Recife, Brazilijoje; Ru-wanda, Afrikoje. — “Vilties

ženklų norime mes būti visiem, kurie daugiau nebeturi jokios vilties”, — pareiškė prioras Schutz.

Chicagos namai

yra didžiausi užsienyje. Čia Taizės broliai veda ekumeninį gyvenimą, meldžiasi ir dirba, kur yra apaštalavimo ir veiklos dirva. Iš jų šeši yra Pran-cūzijos Taizės protestantų ka-mieno, trys — pranciškonai amerikiečiai, vienas — pran-cūzas katalikas pasaulietis. Jie tarp savęs vadina broliais, bet jų namai nėra vienuolynas, tik paprasta Taizės bendruome-nė Chicagoje, 119 W. Locust St.

Iš jų vienas pranciškonų ku-nigas, brolis Paulius, aiškina: “Mes bandome būti atnaujin-tos Bažnyčios dalimi, kalbėda-mi su kiekvienu, kuris nori... Čia mūsų gyvenimas yra jaudi-nantis. Jis duoda man progos pasilikti pranciškonu ir vis la-biau ir labiau priapt prie bend-ro gyvenimo; duoda progos il-gėtis katalikų papročių, jų ge-riausių įrašų, bet priimu tą patį ir iš Taizės brolių”.

Šiam bandymui pritaria katali-kų ir protestantų autoritetai, įskaitant Chicagos kardinolą Cody, iš Pasaulio Bažnyčių Ta-rybos dr. Eugene Blake, iš Di-džiosios Chicagos Bažnyčios Fe-deracijos dr. Edger Chandler ir pranciškonų ordino generolą tėvą Konstantiną Kozer.

Taizės ženklas

Taizė buvo, pagal jos kūrė-jo Roger Schutz mintį, kaip ženklas mūsų amžiui. Kaip žen-klas ji paliečia istoriką labai ryš-kiuje vietoje — pusiaukelėje tarp dviejų benediktinų pamink-lų — Cluny ir Citeaux.

Ji paliečia sociologą, sutelk-dama jaunuolius darbui, maldai, pastangom, bandymam. Palie-čia ir ekonomistą, skelbdama neturta.

Tačiau svarbiausias yra Tai-

zės ekumeninis nusiteikimas, kad katalikai ir protestantai ga-lėtų gyventi krikščioniškoje vi-enybėje. Episkopalai, liuteronai, presbiterijonai — visi jie yra suėję į šią bendruomenę su bendru maldos gyvenimu ir bendrais įžadais, kurie yra ka-talikiški. Gal būt, iš viso ryš-kiusias čia yra pranciškonų buvimas. Juos asmeniškai pa-kvietė prioras Roger Schutz.

Tai buvo 1940 metai

kai nežinomi Dievo keliai Ro-ger Schutz pašaukė ir parinko mažą Taizę kaip buveinę jo mi-sijai. Praslinkus dvejim met-am, prie jo prisijungė trys studeantai, įskaitant žymų teolo-gą Max Thurian. Vokiečių oku-pacija jų darbą sukludė, o pats R. Schutz pasitraukė Šveicari-jon. Bet 1944 jie savo misiją atnaujino.

Toji religinė bendruomenė vis didėjo.

Tai pirmas toks įvykis istori-joj, po 450 metų reformacijos, kad protestantų grupė ėmėsi to-kio žygio.

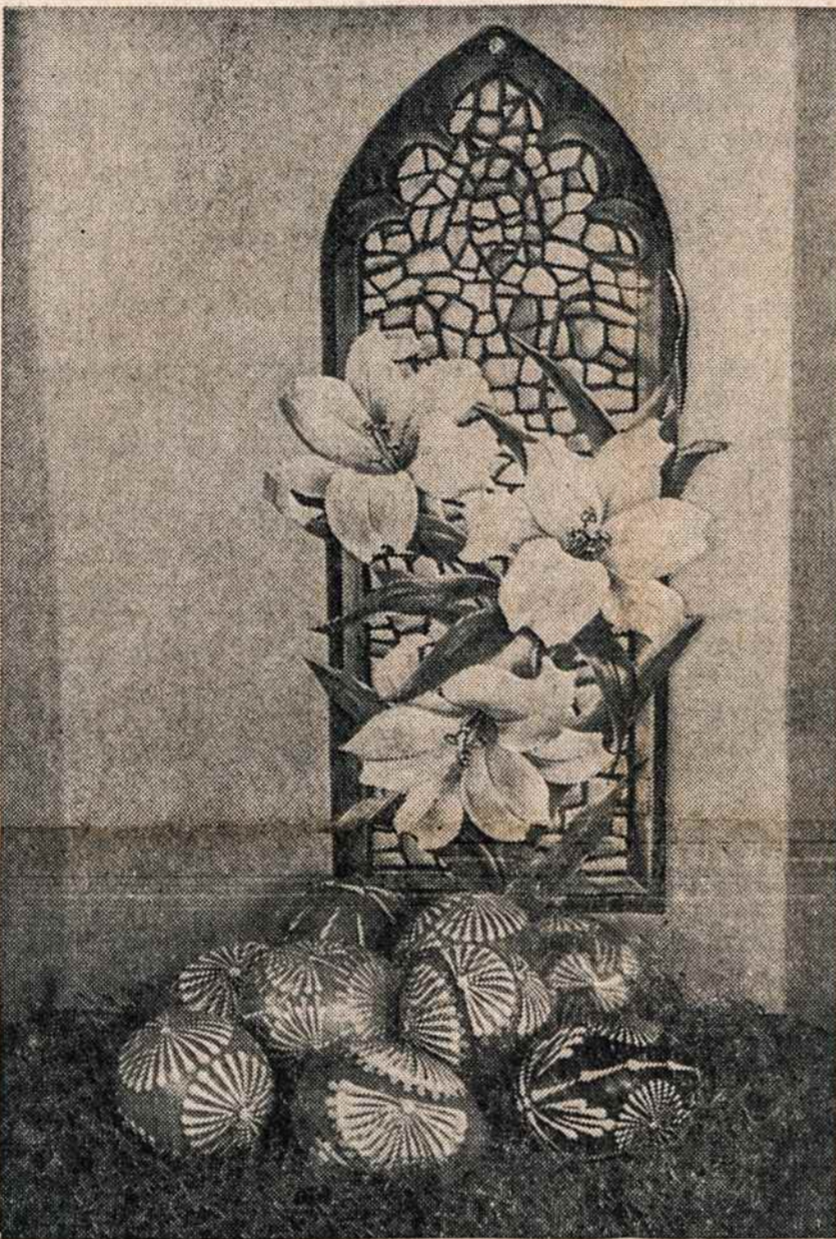
Popiežius Jonas XXIII 1958 pritarė Schutz vienybės misi-jai. Bažnyčios vienybės tikslui jis buvo paskyres net kardinol-ą Bea, kuris per dešimt metų ją puoselėjo. 1963 popiežius tuo tikslu susitiko su ortodok-sų patriarchu Athenagoru.

Taizės bendruomenės broliai, atėję iš visokių ekonominių ir socialinių rangų, į bendruome-nę priimami po trejų naujoky-no metų. Priėmimo laikas yra Velykų rytas. Paskui visa bendruomenė atnaujina savo krikšto pažadus.

Neturtas

Skaitant Taizės bendruome-nės mintis, atrodo lyg ką nors skaitytumei iš šv. Pranciškaus gyvenimo lapų. Sunku būtų nu-statyti, kas ypatingai yra pasi-savinta iš šv. Pranciškaus, vie-

(nukelta į 4 psl.)

Velykų margučiai ir gėlės

Nuotr. R. Kisiellius

Taizės bendruomenės nariai liturginių pamaldų metu

JONAS JAŠKAUSKAS

LEMTINGOS DIENOS

APYSAKA

(37)

Iš užsimosimo kaimo jau girdėjos pavieniai šautuvų šūviai. Kaleno du kulkosvaizdžiai — vienas arčiau, kitas gana toli, bet atlekiančių kulkų nesijuto.

Jau visai artinantis prie kaimo, kuopos vadas įsa-kė patankinti ugnį ir skubiau slinkti pirmyn.

Jonas pakilo bėgti. Staiga kažkas nudiegė jo kairįjį petį, šilta srovė užliejo visą kairįjį šoną, ir jis griuvo kniūbsčias.

Skyrininkas Markūnas, bėgdamas pro šalį priklaupęs paėmė Jono ranką, ją trumpai palaikęs, paleido ir sušuko:

—Būrininkas Ramūnas žuvo!... Klausyti mano įsa-kymų! Pirmyn!

Kas atsitiko toliau, Jonas nebegirdėjo.

KRAUJO AUKA

Palomės miestas švenčia nepaprastą šventę. Nors dar ankstyvas rytas, bet gatvės pilnos žmonių. Visų veidai linksni, su nuoširdžiomis šypsenomis. Tai laisvės prašvitimo diena.

Paskutiniai bolševikai, o su jais ir keletas subolševi-kėjusių lietuvių, bet daugiau kitataučių, kurie, misdami lietuviška duona, nenorėjo Lietuvai tarnauti, vakar vakare nubėgo į rytus. Miestas liko švarus. Bet daug kam ir turbas apvalytas. Vieni neteko arklių, kiti veži-mų, o kai kas ir abiejų drauge.

Elenutė, atsikėlusiai anksčiau kaip paprastai, papus-ryčiavusi išėjo į darbą. Bolševikai daug tarnautojų pa-keitė, bet ją paliko, lyg visai būtų pamiršę. Išėjusi iš namų pusvalandžiu anksčiau, ėjo palengva, dairydamosi į žmonių veidus, kurie po penkių mėnesių bolševikinės priespaudos, šiandien buvo it pajauinę.

Pereidama turgaus aikštę, pamatė būrį žmonių, skaitančių kažkokį plakatą. Norėdama sužinoti, ką ten rašo, priėjo artyn. Tai pirmas Laisvos Lietuvos Palo-mės miesto ir apskrities karo komendanto įsakymas. Jis sveikino gyventojus sulaukus laisvės, ragino ramiai lai-kytis ir sąžiningai eiti savo pareigas.

Žmonės skaitydami negalėjo tvirti džiaugmu. — Ir gražumėlis tų lietuviškų kareivėlių... Tai ne bolševikų driskiai, — džiaugėsi viena moteris. — O kur gi juos matei? — pasiteiravo antra.

— Ogi pilnas mokyklos kiemas. Aš kaip tik iš ten pareinu, — paaiškino pirmoji ir dar pridėjo: — Bet ne-apsiejo ir be aukų... Mačiau, ir ligoninę atvežė keturis sužeistus... Sako, ir užmušų esą... — Vargšeliai... Praliejo savo kraują už mūsų lai-svę, — graudenosi antroji.

Elenutė, išgirdusi, kad į ligoninę atvežė sužeistų karių, suskubo eiti. — Gal bus kokio darbo atsiradę? — pagalvojo. Ne jos, žinoma, pareiga slaugyti ligo-nis. Tam yra daktaras, seserys ir slaugės. Bet jei išrinka būtinas reikalus, ir ji nuo ligonių priežiūros neatsisako. Dirbant mažoj ligoninėj, kartais net sunku atskirti, kam kuris darbas priklauso, ir vienam kitą dažnai tenka pavaduoti.

Iėjusi į ligoninę, tuoj susitiko vyresniąją seserį, ku-ri, pamačiusi Elenutę, labai apsidžiaugė.

— Kaip gerai, kad panelė atėjo kiek anksčiau. Mes jau nebegalim susitvarkyti. Gavom keturis sužeistus. Daktaras su seseria Ona vieną operuoja, o dar trys laukia eilės. Gal padėtumėt man parengti operacijai ki-tus?

— Aš mielai sesute! — Ir Elenutė, užsivilkusi cha-latą, su seseria nuėjo į kambarį, kur ant neštuvų gulėjo trys sužeistieji: vienas aprišta galva, kitas sutvarstyta koja, trečias aptvarstyta krūtine. Visi labai jauni, dar

tik paaugliai. Gulėjo ramiai, bet veiduose žymėjo skaus-mas.

— Suleidom raminančių vaistų, tai dabar jie pu-siau miega, — kalbėjo sesuo. — Sunkiausiai sužeistas, kurį dabar operuoja. Atvežė visai be sąmonės, taip ir į operacinę nuvežė. Daktaras abejoja, ar pasveiks, bet bando daryti, ką gali. Svarbiausia, kad labai daug kraujo nutekėję. Reikėtų daryti transfuziją. Bet kur da-bar rasi žmogų, sutinkančią duoti savo kraują?

— Aš duociau, jei tik galėčiau pagelbėti, — visai nedvejodama, pasakė Elenutė.

— Aš galiu daktarui pranešti, — pasakė sesuo. — Praneškit.

Sesuo nuėjo į operacinę. Grįžui pasakė, kad dak-taras sutinka. Liepęs jai paimti Elenutės kraujo, pada-ryti analizę.

Kai Elenutė įėjo į operacinę, sužeistojo veido ne-galėjo matyti. Buvo užleista drobulė. Ji tik matė aptvar-sytą žmogaus pavidalą.

Baigus kraujo perleidimą, daktaras kalbėjo:

— Panele Elena, jūs padarėt kilnų darbą. Galima pileisti, kad būsit išgelbėjusi žmogaus gyvybę, kuri jau kabėjo ant plauko. Bet tai pradės aiškėti tik rytoj. Kad savęs perdaug nenuvargintumėt, šiandien nieko nedirb-kit, o eikit namo ir gerai pailsėkit. Kai rytoj ateisit, gal jau ir rezultatai bus matyti.

Eidama namo, Elenutė užėjo į bažnyčią ir pasimel-dė, prašydama Dievą priimti jos kraujo auką ir išgel-bėti nepažįstamo kario gyvybę, kuri, kaip daktaras sakė, kaba ant plauko. Jai besimeldžiant, virš didžiojo alto-riaus Apvaizdos akis lyg ir nušvito ir maloniai į ją žiū-rėjo. Ji prisiminė, kaip Jonas vieną kartą pasakojo, jog, jam besimeldžiant, panašiai atsitiko.

Ji buvo tikra, kad Dievas jos maldos išklausė.

Rytojaus dieną, gerai išsimiegojusi ir pailsėjusi, Elenutė išskubėjo į ligoninę. Kai sutiko daktarą, jo vei-das švytėjo.

— Panele Elena, jūsų kraujas stebuklą padarė! Jei niekas nesikomplikuos, už poros mėnesių ligonis galės eiti sunkumų kilno! Nors pilnos sąmonės dar ne-atgavo, po sunkios operacijos vis dar duodam rami-

nančių vaistų, bet pulsas normalėja, temperatūra krinta. Tai duoda daug vilčių, kad gyvybę išgelbėti pasisekė. Gal norit savo pacientą pamatyti?

— Mielai... Jei tik galima...

— Tad prašau su manimi!

Iėjus į palatą, smarkiai pakvipo eteriu. Elenutei net kvapą užėmė. Sužeistasis guly pasukęs galvą į sieną. Kairė ranka ir visas petys — sutvarstyti. Slaugė, lai-kydama rankoj laikrodį, tikrino pulsą. Kai Elenutė, už-ėjusi už lovos galo, žvilgtelėjo į ligonio veidą ji staiga išbalė ir pradėjo alpti. Jei akylas daktaras nebūtų jos nutvėręs, būtų parkritusi ant grindų.

— Neškim į mano kabinetą, — pasakė daktaras ir su slauge nunešė apulpusią paguldė ant sofos.

Daktaras ir subėgusios seserys pradėjo ją gaivinti.

— Jau atsigauna... — lyg per miegą Elenutė nu-girdo daktaro balsą. — Nemaniau, kad ji tokia jautri... Nereikėjo leisti... Tai mano paties kaltė.

Elenutė, atmerkusi akis, silpnu balsu paklausė:

— Ar aš sapnuoju?...

— Buvai truputį susijaudinus... Bet jau praeina.

Viskas bus gerai, — ramino daktaras.

— Bet ar aš mačiau jį?... — ir vėl užmerkė akis.

Padavė vandens. Gurkšnį nugėrusi, pradėjo atgau-ti pilną sąmonę.

— Matei ligonį, kuriam vakar davei kraujo, — kal-bėjo daktaras.

— Bet gi tai... jis...

— Tai tas pats ligonis, kuriam davei kraujo, — pakartojo daktaras.

— Daktare! Bet gi tai mano sužieduotinis... — Tik dabar supratus Elenutės alpimo priežastį, dak-taras pradėjo ją raminti.

— Jeigu tai jūsų sužieduotinis, Dievas panoro pa-rodyti stebuklą. Jūs savo krauju išgelbėjot jo gyvybę. Tad reikia džiaugtis. Sesut, atneškit ligos istoriją!

Sesuo atnešė ligos istoriją, ir daktaras perskaitė:

— Jaunesnysis puskarininkis Jonas Ramūnas. Ar tai tas pats?

— Taip... Tai jis... Ar jis pasveiks?...

(Bus daugiau)

Kam paskirtas Liet. Fondo pelnas?

Lietuvių Fondas jau veikia septynerius metus. 1962 m. Fondas lietuviškiems reikalams paskyrė 1,200 dol. Tai buvo pradžia. Už 1968 m. jau paskirta 28,000 dol. Kai bus Fondo milijonas, lietuviškiems reikalams kasmet atiteks apie 70,000 dol.

Kam paskirtas LF pelnas?

Lietuvių Fondo tikslas yra remti lietuvišką švietimą, mokslą, kultūrą. Daugiausia skiriama švietimui, nes tik iš jaunimo tarpo ateis nauji visuomenės veikėjai, kultūrininkai, rašytojai.

Siemet 28,000 suma buvo taip paskirstyta: stipendijos liuanistinėm studijom — 5,800 dol., grožinei literatūrai — 2,200 dol., švietimui ir liuanistinėm mokyklom — 10,150 dol., muzikinės kultūros ir meno puoselėjimui 1,800 dol., periodinei ir neperiodinei spaudai — 3,050 dol., mokslo veikalų paruošimui ir leidimui — 6,800 dol.

Lietuvių Fondo taryba yra nutarusi kasmet iš savo pajamų bent 25 procentus skirti mokslo veikalų leidimui.

Skirstymo komisija

Siemet Lietuvių Fondo pajamom skirstyti komisija sudarė: Lietuvių Fondo atstovai — dr. J. Valaitis — komisijos pirmininkas, dr. K. Ambrozaitis,

inž. V. Kutkus ir JAV LB atstovai — kun. J. Borevičius, J. Kavaliūnas ir A. Santanras — sekretorius.

Kaip paprastai — prašymų buvo gana daug. Jei reikėtų juos visus pilnai patenkinti, reikėtų išleisti apie 70,000 dol. Tai rodo, kad Lietuvių Fondo reikšmė didėja. Tik jis įgalins

kai kurias meno, mokslo sritis išlaikyti tinkamoje aukštumoje.

Kad būtų galima dar plačiau išvystyti šią kultūrinę veiklą, reikia kuo greičiau sudėti į Lietuvių Fondo vieną milijoną dolerių. Visi kviečiami jungtis į pavasario vajuį ir atskubėti su savo auka. (T.)

Lietuvių Fondo narių nutarimai

Lietuvių Fondo narių metinis susirinkimas, įvykęs 1969 — Švietimo ir Seimos — metų kovo 29 dieną Jaunimo Centre Chicagoje, išklauses LF tarybos, valdybos, investavimo, pelno skirstymo ir kontrolės komisijų pranešimų bei susirinkimo dalyvių diskusijų, priėmė šiuos nutarimus:

1. Susirinkimas tvirtina ir užgria LF vadovybės veiklą, jai reikiama pilną pasitikėjimą finansinių reikalų tvarkyme ir nuosirdžiai dėkoja už atliktus darbus.

2. Susirinkimas skatina LF vadovybę bei narius ir toliau intensyviai telkti lėšas, panaudojant ir naujus būdus, kaip, pvz., vakarienių rengimo, meninių koncertų su premijų įteikimu ruošimui ir kt., kad šiais, Lietuvių Švietimo ir Seimos, metais greičiau priartėtų

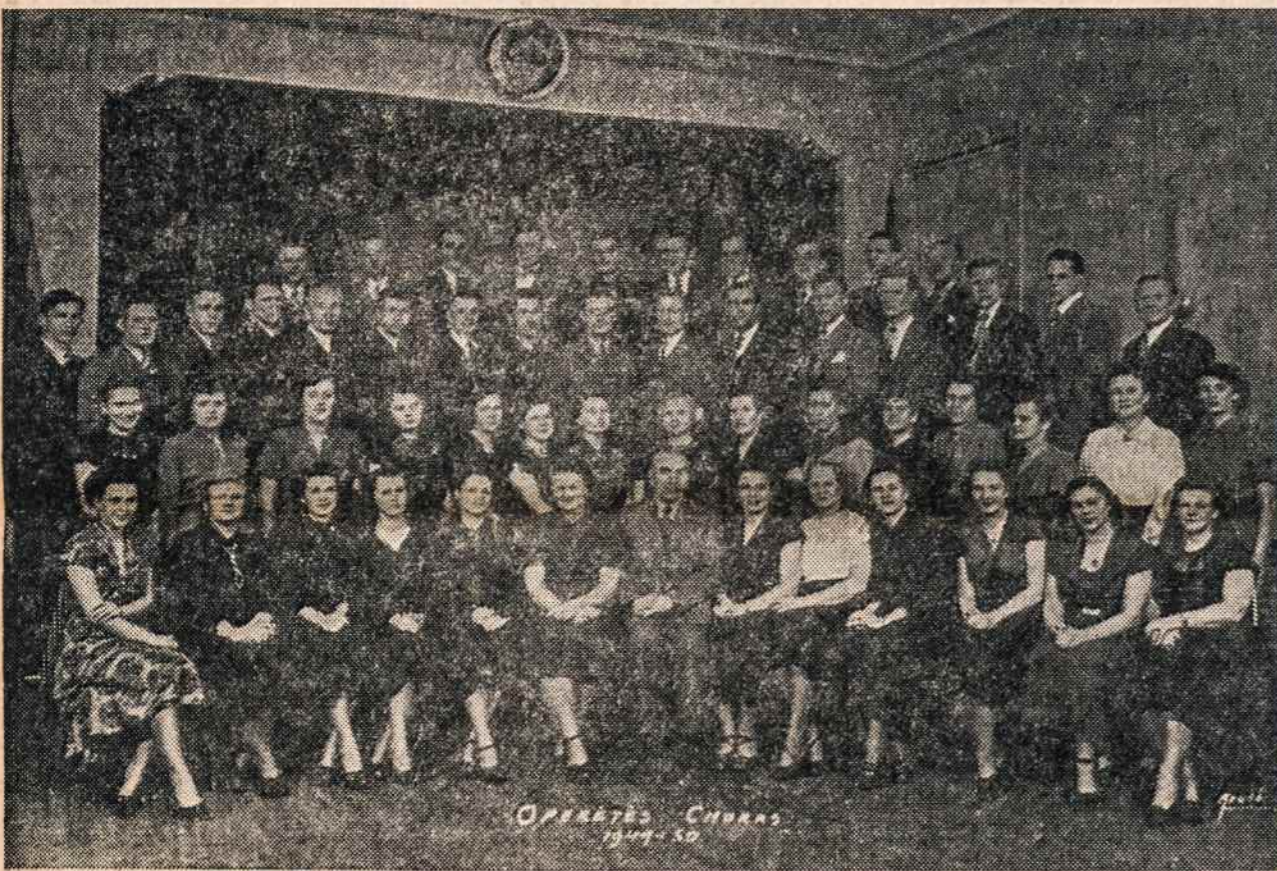
prie užsibrėžto vieno milijono dolerių fondo.

3. Susirinkimas prašo ir skatina visą lietuvių visuomenę stoti į LF narių eiles ir visur kelti LF istoriškai reikšmingą idėją, nes LF ne tik ateityje duos, bet jau ir dabar duoda didelę paramą lietuviškam švietimui ir visai plačiai lietuvių kultūrinei veiklai.

4. Susirinkimas sveikina Lietuvos diplomatinę tarnybą laisvajame pasaulyje, Vliak, PLB valdybą, Altą, Balfą, visų kraštų Lietuvių Bendruomenes ir JAV LB apygardų bei apylinkių valdybas, spaudą, radiją ir visas lietuvių institucijas bei organizacijas.

LF metinio susirinkimo nutarimų komisija:

Vytautas Kutkus
Stasys Rudys
Jonas Kavaliūnas

Operetės choras 1949-1950 m. Viduryje sėdi choro vadovas prof. K. V. Banaitis. Operetės choras šiemet mini savo veiklos 50 metų sukaktį. Sukaktuvinis koncertas bus balandžio 19 St. Mathias salėje, Ridgewode. Bus atlikta komp. Broniaus Budriūno kantata.

Pas Rochesterio lietuvius (7)

JIE TAIP TOLI IR TAIP ARTI

PAULIUS JURKUS

Namas, kuriame gyvena profesorius A. Klimas su šeima, — didokas, pakvėpęs "senoju kontinentu". Visi tokie namai primena vokiečių ar olandų stovybas. Apaugę vijokliais. Tai namai, kuriuose gyvena profesoriai, kokie bendrovių dalininkai. Žmonės su svoriu.

Viduje erdvi. Labai didelis svečių kambarys — salonas, kur gali svečiuotis kokia 50 žmonių. Švaru ir gražu aplink. Sienose dominuoja dailininko grafiko Alfonso Dargio paveiksai. Ištaigiai pastatytas didelis fortepijonas. Kažin, kaip prie jo sekasi jaunesniam Klimam, kai pradeda muzikinį iavimą?

Už pianino ir — biblioteka. Čia, Amerikoje, dažnai turi nueiti tokiu daiktu kaip biblioteka. Senieji vyrai, kurie statė ir kūrė šį kraštą ir išaugino jį galybę, turėjo dideles bibliotekas ir daug garsių paveikslų. Dabar, ak dabar — turi didelius barus ir sienas apklijuotas nuogų moterų nuotraukom! Tad sutikęs kur knygu spintą, didžiai nustebi ir susijaudina.

Ir pas prof. Klimą buvo biblioteka. Truputį nustebau — mažoka. Tik viena siena nustatyta knygom. Tokioje Lietuvoje ar Vokietijoje profesorius

butas buvo kaip biblioteka ištisa. Ten gyveno tik knygos, o profesorius kamininkavo kur kambarėlyje. Čia praktiški amerikiečiai kitaip išsprendė. Knygų telkinys yra sudėtas profesoriaus darbo kambary, universitete. Namuose yra taip sau — daugiau pramoginė literatūra.

Išikūriau šioje bibliotekoje, net miegojau prieš knygu lentyną. Turėjau progos ir didelį malonumą apžiūrėti knygas bent iš tolo, skaityt nugarėlių pavadinimus, nustebti reta viena ar kita lietuviška knyga. Už jų vokiškos, angliškos. Knygos! Visada gera į jas žiūrėti, vartyti, skaitinėti ir svajoti, kol užklumpa miegas.

Bet mes atvažiavę pirmiausia sustojome valgomajame. Iš ten pradėjom susipažinti su namais. O tas valgomas — didelis, su kristaliniu stietynu, kibanciu viršum stalo. Kai susirenka šeima pietum, visai priemena kaip kokiam filme, kur daug kristalo, taurių, stiklų.

Užsikėlęs viršun, rasi gražius erdvius kambarius jau pritaikytus vaikam. Ten jų miegamieji, žaidimo kambariai ir — erdvi, erdvi.

Ponia Danguolė nuolat šyp-

sosi. Yra tokių moterų, kurios savo veide išaldo šypsena. Tokios moterys, sako, nesensta. Ji atsidavusi namam ir vaikam. O tų vaikų — keturi. Vyriausias Tadas, kuris ir mišiom tar nauja ir viešai per tas mišias skaito lietuviškas maldas. Po pamaldų prie durų Darbininką pardavinėja. Taigi, vaikinai tikrai savas, jei pardavinėja lietuvišką spaudą. Už Tado rikiuojasi Rūta, Paulius ir Lina. (Taip atrodo, kad Linutė jaunusia, bet gali ir klysti). O ta jauniausia gražiai sėdėjo ant laiptų ir rūpestingai avėsi batų. Namuose yra šuo Tutė visų didžiai numylėtas. O tas šuo toks juodas, net ir akys juodos.

Kai namuose keturi vaikai ir šuo, tai tėtei, garbingam profesoriui, ir mielai šeimnininkei tenka kalbėti "dėl tvarkos". O kur čia tvarką sugaudysi, kai gali paglemžti šokolado, nusukti duonos kampą. Paskui prie stalo — nesivalgo, payra šeimos drausmė. Bet vaikai visada tokie — jiems gardesni duonos plutelė ir šokoladas, nei ištaigūs vyresniųjų pietūs.

Tuo metu namuose buvo p. Liormanienė, vadinama "babūnė". Ji tuoj manęs paklausė: "Ar gražūs mano anūkėliai?"

Gražūs, kur nebus gražūs! Jau taip yra, — anūkėliai gražūs. Jie visus pradžiugina, kad štai nesibaigia žemėje jaunystė.

Kalbam apie pažįstamus. Pripisena Klaipėdą, Žemaitiją,

kun. Joną Pakalniškį. Sako "Pažįstam jį nuo maro metų". Tai tikrai seni laikai.

Kalbam, žinoma, netvarkingai, įbrisdami į gilią naktį. O kas mum? Profesorius gi esama labai tvarkingo — jis ryte lyg koks žadintuvas visus prikelia. Išragino važiuoti ir parengti parodą. Pasiėmė ir sūnų. Tad ir jį net parodos užvaizda padarė.

Nors ir skubėjom ir traškėjom, bet štai — sekmadienio vakaras. Nieko kito nebelleika, kaip rengtis kelionei. Vėl Antanas užkūrė mašiną, ir aš atsiveikinau su mieliais namais. Išvažiavom į aerodromą. Naktis. Lėktuvai begėdiškai vėlina.

— Nelauk, — sakau mielam Antanui. — Pačiam išsimiegoti reikia, man, žinai, naktis ir taip sušaudyta.

Dar kartą padėkoju jam ir visiem Rochesterio lietuviams. Jei ne Antanas, ne Br. Kiokys, tikrai vargiai čia būčiau atkeliavęs. Jie pasigavo ir išragino.

Lėktuvas vėlino. Pagaliau ir jis atskrido kaip koks vaiduoklis nakties paukštis iš persų pasakų knygos. Paėmė mane, užsidėjo ant savo nugaros ir nuslydo į tamsumą. Jis moka ir naktį skristi. Surado ir New Yorke savo lizdą — La Gardios aerodromą. Ir kaip keista — išlipu iš lėktuvo — pūga. Sėlsta vėjas. Šalta. Aerodrome tuščia. Jokio taksi.

Bet — kantrybės, kantrybės!

Lietuvių Fondo narių metiniame suvažiavime narių registracija. Suvažiavimas buvo Jaunimo centre Chicagoje kovo 29 d. Nuotr. M. Nagio

Mūsų užduotis priešmokyklinio vaiko auklėjime

Paskaita skaityta mokytojų su važiavime N. Yorke kovo 15 (2)

JANINA JUKNEVIČIENĖ

Vaikas yra apdovanotas ypatingomis galiomis, kurių padedamas jis kuria savo asmenybę. Jis iš pat mažens pasižymi dideliu pajėgumu mokytis, gyvu smalsumu. Jis nuolat eksperimentuoja ir užsispyręs laikosi savo reikalavimų.

Šiandien mokslininkai teigia, kad mažas vaikas ne tik sugeba išmokyti skaityti ir rašyti, bet kad to vaiko pergyvenimų kokybė nulemia jo mokslinę pažangą. Jie sako, kad mokiniai nustoja lankyti mokyklą, nepajėgdami jos baigti ne dėl protinių trūkumų, bet dėl mažo paskato kūdikystėje.

Nėra dviejų vaikų vienodų, bet kiekvienas turi pagrindinius paskatus, akstinus, kurie yra bendri visiems vaikams.

Kalbos vystymosi periodai vyksta tuo pačiu laiku viso pasaulio vaikuose, nežiūrint rasės. Nesvarbu, ar toji kalba yra primityvi, ar labai sudėtinga. Ją vaikas su džiaugsmu įsisavina jautriųjų laikotarpiu metu. Tai pasilieka neišdildoma nuosavybe visam gyvenimui. Bet reikia taip pat nepamiršti, kad šis jautrumas kalbai, kaip ir kitiems dalykams, yra praeinamas. Kartą praėjęs niekuomet daugiau nesugrįžta. Štai kodėl vėlesniame amžiuje kalbos išmokymas yra toks sunkus dalykas. Suaugęs žino, koks tai sunkus uždavins, nors jis ir gyventų tame krašte, kurio kalbos jis mokosi. Nežiūrint ir ge-

riausių mokytojų pastangų, negali išmokyti svetimos kalbos taip, kad jos tarsena neišduotų jį esant svetimšaliu. Todėl vaikas per trejus metus pasiekia tiek, kiek suaugęs pasiekė per gal 60 metų. Tai toks šių dienų psichologų tvirtinimas. Kad būtų aiškiau, prisiminkime vaikų kalbos vystymąsi.

Kūdikis — ką tik gimęs, atrodo, nekrempia dėmesio į kalbą.

3 mėnesių — pasuka galvą į kalbančiojo pusę.

4 mėnesių — su dėmesiu seka kalbančiojo lūpas.

6 mėnesių — bando pats išduoti pirmuosius garsus.

6-12 mėnesių — absorbuoja kalbą ir pradeda ją išreikšti skiemenimis, leliavimu.

10 mėnesių — supranta, kad kalba turi prasme.

12 mėnesių — pirmieji žodžiai.

15 mėnesių — vaikiška savita kalba.

18 mėnesių — pradeda varuoti daiktavardžius, supindamas kelis žodžius į vieną.

1 metų ir 9 mėnesių — keilių žodžių frazės.

2 metų — pradeda viską kalbėti.

Tolliesniam laikotarpyje vaikas domisi naujais žodžiais, juos lengvai išmoka, tobulina sakinių konstrukciją.

Bendra išvada:

1 — tyla, 2 — pakartojami garsai, 3 — skiemenys, 4 — žodžiai, 5 — sakiniai ir 6 — taisyklinga kalba.

Patį Marija Montessori panaudojo savo metode Kūrėjo įdiegtas savybes.

Vaikas savo aplinkoje girdi įvairiausių garsus. Jį žavi ir traukia tik žmogaus kalbos garsai. Žinomi atsitikimai, kad rasti vaikai, užaugę tarp laukinių gyvulių, buvo nebyliai. Jie nepasivaino jų maurojimo ar bliovimo. Gi katinėlis ar šunelis, nuo motinos atskirtas, vistiek kniauks ar los.

Vaiko ausys pradeda atskirti garsus, o liežuvis ima judėti, bandydamas prisliesti tai prie lūpų, tai prie skruosčių, tai prie gomurio. Šitose pratybose vaikas randa nepaprasto džiaugsmo. Nuo kūdikystės iki 2 su puse metų vaikas per garsus ir bendradarbiavimą sukuria žodyną. Visiškai nesimokydamas, lengvai pasisavina gimtąją kalbą. Tai rodo, kad jis turi didelį intelektualinį pajėgumą. Dviejų metų vaikas kalba savo tėvų kalba.

Priešmokyklinio amžiaus vaikų auklėjimo pagrindinis tikslas ir yra kalbos vystymasis.

Kaip tai praktiškai pritaikyti mūsų gyvenime, mūsų sąlygoje, mūsų mokyklose?

Klasėje šnekamosios ir rašto kalbos ugdymas vyksta pagreičiu. Patarčiau pasiskaityti Švietimo Tarybos programą. Ten yra viskas nuosekliai surašyta. Be to, praeitų metų mokytojų studijų savaitėje Dainavoje buvo tas plačiau išnagrinėta. Atrodo, dar yra šių paskaitų nuorašų Švietimo Taryboje.

Norėčiau užbaigti kažkieno labai prasmingu palyginimu: "Vaiko siela — tai nuostabus indas. Viskas, kas į jį patenka, virsta sveika, kūrybinga arba liguista griauančia energija. Tai priklauso, kaip ir kuo mes tą indą pripildome."

Taizės broliai

(atkelta iš 3 psl.)

nok jis yra vienintelis žmogus, kuriuo tiesiogiai buvo remtasi išleidžiant Taizės brošiūrą, kur sakoma: "Nūdien neturto dvasia reikalauja kažko skirtingo nuo didžiadvasiškumo ir atskyrimo — nepriklausomumo. Ryšys su pasaulio beturčiais yra pirmoje vietoje, ir reikia dalyvauti pasaulio grumtynėse prieš skurdą"

Liturgija

Broliai ir lankytojai — svečiai renkasi į Taizės nesudėtingas, paprastas ir labai patrauklias pamaldas. Ryto, pietų ir vakaro maldos susideda iš psalmių rinkinių, bibliųjų skaitymų, himnų ir tylių maldų. Giedama prancūziškai ir modernia melodija.

Drauge visi dalyvauja abejoje pamaldose, bet eucharistijos per katalikų mišias nepriima protestantai, o katalikai ir pranciškoniai nepriima protestantų eucharistijos. Tris kartus per dieną bendrai kalbamas breviarius.

Eucharistija yra atnašaujama ant to paties stalo, kurį prieš valandėlę naudojo protestantai, su ta pačia taure, popiežiaus Pauliaus VI padovanota prioriai.

Eucharistija, kuri yra tikras vienybės ženklas Bažnyčioje, yra tik vienintelė funkcija, atskirai celebruojama katalikų ir protestantų. Tai svarbus ir skausmingas praeities santykių atšalimo priminimas.

Benvenutas
Ramanuskas, O.F.M.

Lietuvos pasiuntinybės žinios

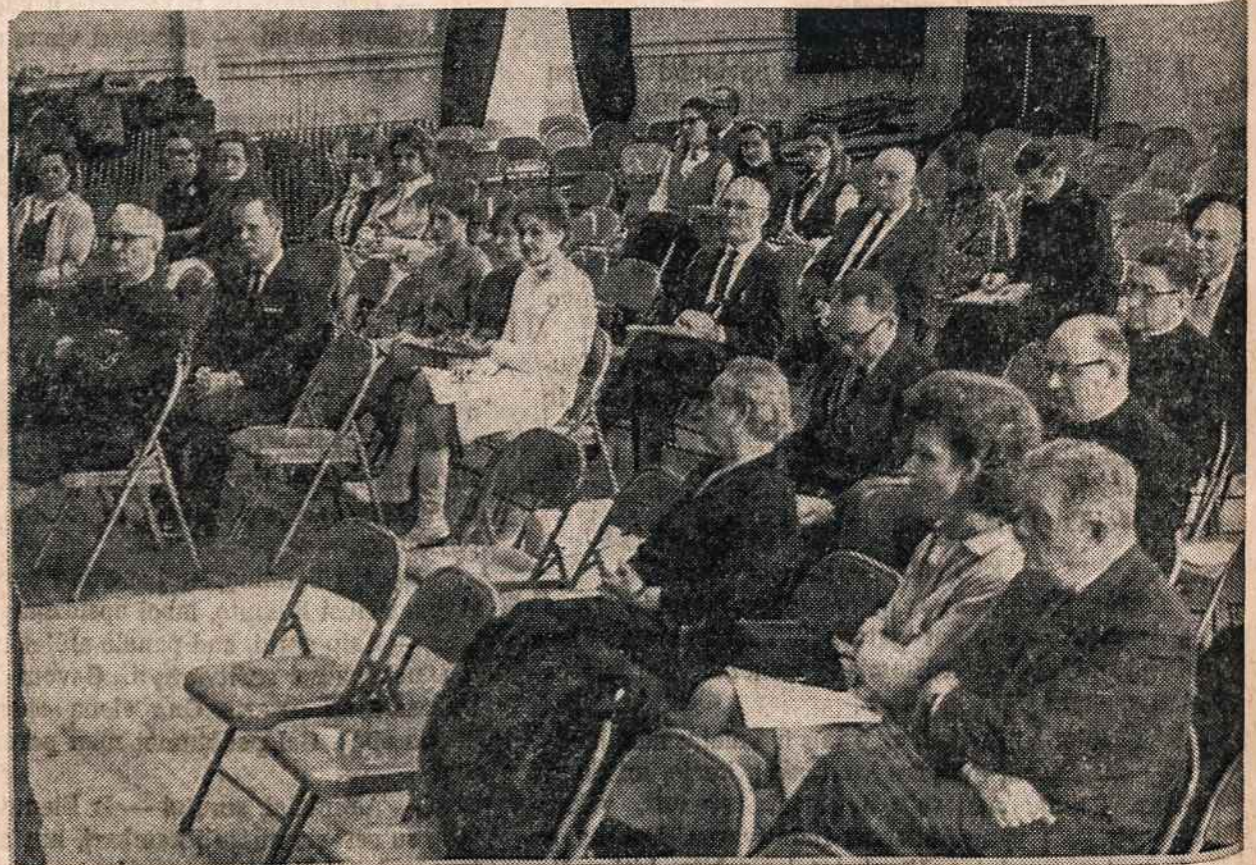
Congressional Record iki kovo 20 d. apie Lietuvą yra atspausdinta Vasario 16 dienos proga padarytos intervencijos 16 senatorių ir 57 atstovų. Kovo 20 laidoje senatoriaus T. Dodd rūpesčiu yra atspausdinta Lietuvos atstovo J. Kajeckos kalbos, pasakytos Vasario 16 minėjime Washingtone, ištraukos.

Mirus Izraelio valstybės ministrui pirmininkui, Lietuvos atstovas Izraelio ambasadoje Washingtono pareiškė užuojautą ir pasirašė į užuojautų knygą.

J. Kajeckas su žmona kovo 12 dalyvavo valstybės sekretoriaus Alexis U. Johnson suiktuvėse. Kovo 21 dalyvavo rengime "Tulpių priėmimo".

Šiomis dienomis J. Kajeckas dalyvavo priešpiečiuose, kuriuos rengia pavergtų tautų komitetas. Bus pagerbti Antikomunistinės Lygos ir Korejos Laisvės Centro Azijos atstovai.

Lietuvos, Latvijos ir Estijos diplomatų eilinis pasitarimas įvyko kovo 17 New Yorke. Pasitarimą sukvietė Latvijos atstovas. Aptarti einamieji reikalai, pasikeista nuomonėmis ryšium su minima viršinių konferencija.

Mokytojų suvažiavime iš k. j. d. pirmoje eilėje matyti kun. A. Aleksūnas — Apreiškimo parapijos klebonas, mokyklos vedėjas A. Samušis, dr. O. Labanuskaitė, svečias iš Toronto — mokytojas Ant. Rinkūnas.

PENKERI METAI BE PROF. S. KOLUPAILOS

Prof. S. Kolupaila

Siemet sukanka penkeri metai, kai netekome savo darbštiaus profesoriaus Stepono Kolupailos. Ji man teko sutikti Vytauto Didžiojo universitete, gyvenime ir kelionėse Lietuvos vandenimis. Prisiminimai dar vis ryškūs apie jį, kaip žmogų su savita galvoseną, parodžiusį gilų tautinį susipratimą ir ypatingą atsidavimą mokslo darbui. Daug galima apie jį rašyti, bet paliesiu tik vieną jo gyvenimo sritį. Ir tebinie man leista pasinaudoti amerikiečio inžinieriaus A. H. Frazier žodžiais, rašytais 1965 metais.

“Prof. Kolupailą prisimenu kaip žmogų, atsidavusį tai šaliai, Lietuvai, iš kurios jis buvo kilęs, ir prisirišusį prie savo šeimos. Ir dar prisimenu jo kitą prisirišimą, kuriam kartais buvo sunku ribas nustatyti. Tai buvo jo nuolatinis domėjimasis savo specialybės — hidraulikos — knygomis. Viso pasaulio bibliotekas traukė jį

pasirodė jo išleista nedidelė bibliografija apie hidraulikos medžiagą. Ir šis leidinys rėmėsi jo greit augančiu kortelių rinkiniu. Tuo metu tas rinkinys turėjo bene 592 korteles su žiniomis. 1948, kai atvyko į Ameriką dėstyti University of Notre Dame, jo kortelių rinkinys jau siekė beveik 8,000. Muitinės tarnautojai labai stebėjosi tai pamatę. Ir toji kartoteka vis augo. Kai jis mirė, jo paliktas darbas siekė beveik neįtikėtino skaičiaus — 25,000 kortelių! Jos puikiai atvaizduoja visus raštus, straipsnius ar šiaip medžiagą hidraulikos srityje (daugelyje pasaulio kalbų), ir taip pat nuo seniausių laikų iki paskutiniųjų mokslo išradimų. Hidraulikos specialistai visame pasaulyje žavėjosi jo atliktu darbu ir vis ragino tą rinkinį išspausdinti.

“Toks medžiagos rinkimas ir metodiškas surašymas kortelėse buvo atliktas su giliu įsitikinimu ir pamėgimu. Bet ir čia neapsieita be skaudžių nusivylimų. Du kartus, karo sąlygose, jis prarado ar iš jo buvo atimtos visos surinktos kortelės. Taip pat, antrojo pasaulinio karo metu, jis neteko visos savo privačios bibliotekos, savo namų ir gimtosios šalies. Bet kantriai ir nepasiduodamas nepasisekimam (ir pasinaudodamas savo anksčiau spausdinta medžiaga), jis iš naujo surašė daugumą žuvusiųjų kortelių ir sistemingai tęsė tolimesnį rinkimo darbą.

“1959 balandžio mėnesį pagaliau atsirado galimybė išspausdinti didumą to rinkinio medžiagos. Notre Dame universiteto statybos fakultetas kreipėsi į Amerikos National Science Foundation, parama buvo gauta ir knygos pavadinimas buvo parinktas “Bibliography of Hydrometry” (Hidrometrijos bibliografija). 1961 metais 1000 puslapių didumo vadovėlis-knyga buvo išspausdinta University of Notre Dame Press. Ir viename iš pirmųjų tos didžiosios knygos puslapių yra įrašas dviem kalbom: “Šis vei-

kaip magnetas traukia geležį. Vokietijoje, karo metu, buvo tik labai menkos susisiekimo priemonės arba nebuvo jokių; bibliotekos beveik niekuomet nebuvo kurenamos. Nežiūrint tu visų sunkumų, profesorius, nepaisydamas šaltųjų Bavarijos žiemų, eidavo pėsčias Miunchene tolimą kelią per sniegus ligi Deutsches Museum bibliotekos ir studijuodavo jos turtus mokslinių knygų srityje, nes, laimei, tos knygos nebuvo karo sunaikintos.

“Prieš pasaulinį karą ir jam pasibaigus, kai tik kur būdavo rajono ar pasaulinė konferencija, liečianti hidraulikos sritį, prof. Kolupaila beveik niekuomet jų nepraleisdavo. Pasibaigus dienos posėdžiam, jis tyliai pasitraukdavo iš susirinkimų salės ir skubėdavo į artimiausią moksleivių biblioteką. Ten ieškodavo medžiagos apie hidrauliką. Bandė surasti viską, ką tik tenai laikydavo. Dirbdavo tol, kol reikėdavo biblioteką aplėsti, nes jau ji būdavo uždaroma. Su savim jis visuomet turėdavo bloknotą popieriaus (kartais brėžiniam ar užrašam apie moksline pastabas bei naujienas). Taip pat turėdavo didoką kiekį tuščių kartotekos kortelių. Radęs knygoje ar žurnalo straipsnyje įdomios medžiagos iš savo srities, viską užrašydavo ant specialios kortelės.

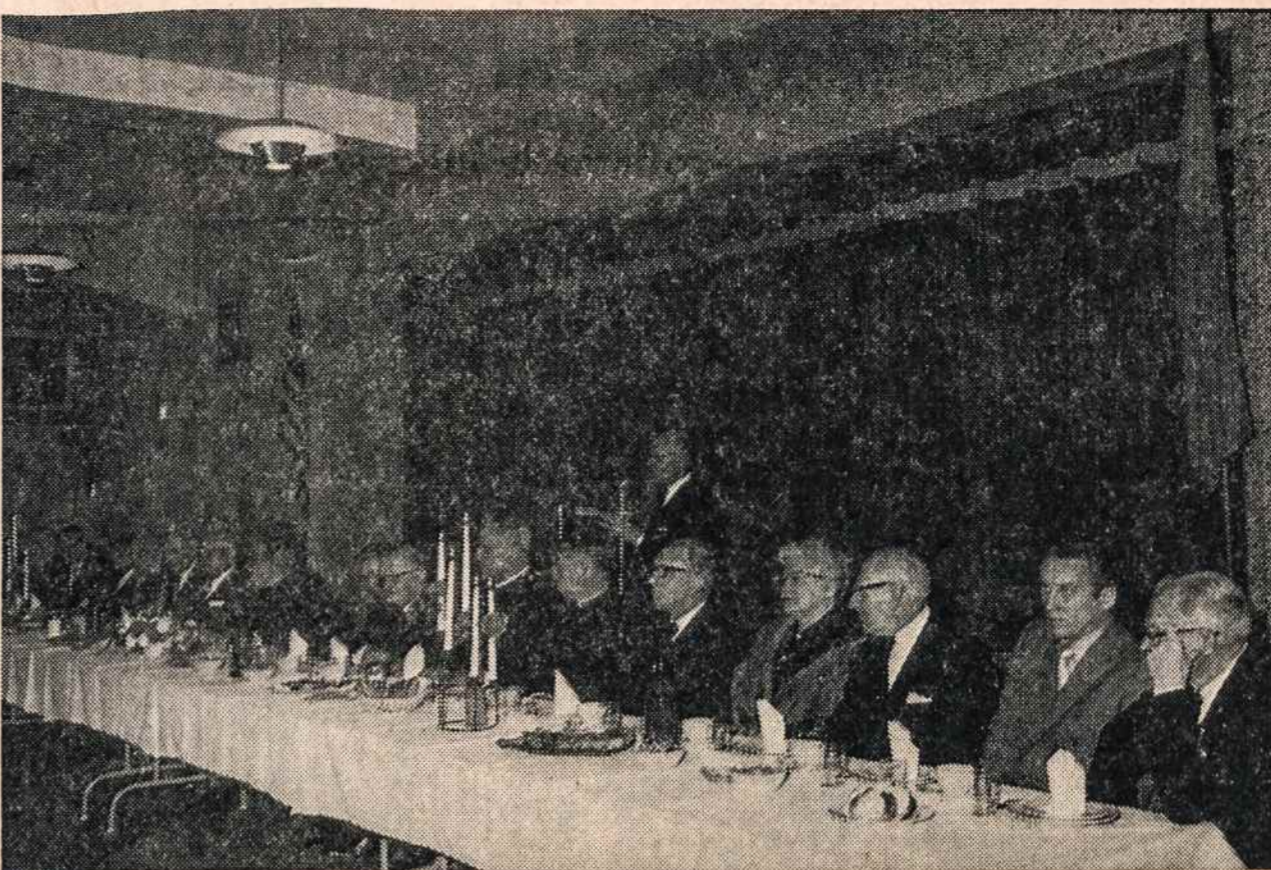
“Tas rinkinys, kurį jis pradėjo rinkti 1915 metais, padėjo jam ruošiant pirmąjį hidrometrijos vadovėlį, kuris buvo išleistas Rusijoje, kur jis tuo metu studijavo ir dėstė. Vėliau

ST. PETERSBURG, FLA.

Buvo čia rekolekcijos, kurias vedė vysk. V. Brizgys. Rekolekcijos vyko Holy Name bažnyčioje.

Po rekolekcijų kovo 16 d. 12 v. lietuvių klube Liet. Kat. Susivienijimo 44 kuopa surengė pietus, kuriuose dalyvavo ir vysk. V. Brizgys. Vyskupas pasakė gražią kalbą. Programai vadovavo pats klubo pirmininkas A. Karnius. Nors bažnyčioje žmonių buvo mažokai, bet svetainė prisirinko pilna žmonių. Buvo ir meninė programa, kurią išpildė klubo choras, vadovaujamas M. Stanio — Stanionio. Akomponavo J. Tamulaitis. Mišrus choras sudainavo šias daineles: Kai aš grėbiau lankoj šieną, Ačiū Dievui už dosnumą, Kelkis, lietuvi, Lietuva, šalis gražioji. Pabaigoje dainavo vieni vyrai.

Jie atliko šias dainas: Jau pražydo sodė vyšnios, Ei, jaunyste, Teka saulė, Plaukia Nemunėlis, Juodbėriai, galvas aukštyn. Visą programą choras atliko labai gerai. M.S.S.

Balfo jubiliejiniam seimui rengti pirmininkas Albinas Dzirvonas atidaro banketą. Iš k. į d. kun. S. Santaras, Mr. Joseph Meegan, kun. A. Trakis, E. Bartkus, prel. J. Končius, A. Rudis, kongresmanas John C. Kluczynski, kun. E. Abromaitis, kard. Cody, dr. K. Bobelis — vakaro vedėjas, Liet. gen. konsulas dr. P. Daužvardis, kun. V. Martinkus, prel. Joseph Holbrook, teis. Alfonsas Wells, J. Daužvardienė, Clifford E. Dahlin, F. Savickas ir L. Šimutis. Nuotr. V. Noreikos

ŽINIOS IŠ NASHUA, N.H.

Juozapinės

Kovo 16 Šv. Juozapo draugija iškilmingai paminėjo savo globėjo šventojo Juozapo šventę. Tą dieną draugija užprašė mišias, kurias lietuviškai aukojė klebonas kun. Juozas Bucevičius. Kun. A. Vainauskas pasakė atitinkamą pamokslą, taip pat pasveikino kleboną kunigą Juozą ir kitus Juozas ir Juzes. Choras, vadovaujamas muz. Jono Tamulionio, lietuviškai giedojo mišias ir giesmes.

Po pamaldų parapijos salėje draugijos valdyba surengė pietus. Dalyvavo veik visi nariai ir svečiai. Vicepirmininkui Antanui F. Knežiui pakvietus, klebonas kun. J. Bucevičius sukalbėjo maldą ir draugijos dvasios vadas kun. A. Vainauskas tarė žodį.

kalas skiriamas Tėvų Zemei Lietuvai” ir “To my old Country — Lithuania, this work is dedicated.” Inž. Bronius Masiokas

Worcester, Mass.

Jaunimo koncertas

Vietos ir apylinkės lietuviai maloniai kviečiami atsilankyti į Tėvų Pranciškonų Rėmėjų pirmo skyriaus rengiamą pavasarinį jaunimo koncertą.

Koncertas įvyks balandžio 20, sekmadienį, 2 val. popiet Maironio Parko didžiojoje salėje, Shrewsbury, Mass.

Programą atliks šv. Antano gimnazijos, Kennebunkport, Maine, moksleiviai ir Putnam, Conn., seselių auklėtinės. Vadovaus komp. J. Gaidelis iš Bostono, Mass.

Įvertinkime studijuojančio mūsų jaunimo pasiaukojimą lietuviškai dainai ir lietuviškiems šokiui, kuriais jie žavi ir kitautčius. Paskirkime ir mes tą popietį savo žemės vaikam. Savo atsilankymu padėkosime jaunimui už jo triušą, besiruošiant lietuviškai programai. J.M.

Išklausyta valdybos pranešimų iš pereinamųjų metų veikimo. Į naują valdybą pirmininku išrinktas Antanas F. Knežys, vicepirmininku — Vytautas Sirnyčia, raštininku — J. Boblis, finansų raštininke — Teklė Mitchell, išdininke — Ona Wallent.

Pietus pagamino ir prie stalų patarnavo Julė Rasimavičienė, Ona Wallent, Veronika Bartuškiene ir Teklė Mitchell.

Į draugiją įstojo keturi nauji nariai.

Balfo skyriaus v-ba parapijos biuleteny paskelbė finansinę apyskaitą iš Vasario 16-sios mėnėjimo. Aukų surinkta bažnyčioje ir svetainėje 308 dol. Išlaidų buvo 67 dol. Paskirta Altui 120.50 ir Balfui 120.50.

Pas Joną Tamulionį, lietuvių parapijos vargonininką, yra atvykęs iš Vilniaus jo giminaitis Pranas Tamulevičius. Buvo atvykęs ir kitas giminaitis — Jonas Miškinis iš Rochesterio.

John W. King, buvęs New Hampshire valstijos gubernatorius, lydintis teisėjo Leonardo G. Velishkos, aplankė kleboną kun. J. Bucevičių ir turėjo malonų pasikalbėjimą. John W. King parapijos bažnyčios atnaujinimo fondui paaukojo 500 dol.

Šv. Kazimiero lietuvių parapijos biuleteny yra įdomus pranešimas. Pranešama, kad Nashua yra apie 450 lietuvių šeimų. Parapijos sąrašas yra apie 350 šeimų. Apskaičiuojama, kad iš to skaičiaus 250 šeimų sekmadieniais ateina į bažnyčią. Tačiau taip nėra, nes ateina tik 450 suaugusiųjų, prisikaitant ir neparapiečius. Tai kur kiti?

Mirė Bronė Hendrick Pereinamųjų metų pabaigoje ir šiais metais mirė nemaža lietuvių. Visi buvo pašarvoti Kazio Kazlausko laidotuvių name, 8 E. Pearl Street. Palaidoti iš Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčios. J. Bernotas

Kovo 14 po ilgos ligos mirė Bronė A. Hendrick (Andrikytė), 53 metų amžiaus, gyvenusi su savo motina, 7½ Howard St. Po gedulo mišių, kurias aukojė kun. Francis Spencer Sv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje, palaidota parapijos kapinėse kovo 17.

Bronė Hendrick buvo baigusi vietines mokyklas. Priklausė prie ALRK Moterų Sąjungos ir prie Šv. Kazimiero lietuvių parapijos. Paliko liūdesy mamytę Juzę Hendrickienę, brolių Povilą ir daug giminių.

Daug žmonių dalyvavo šermenyse ir laidotuvėse. Bažnyčioje ir kapinėse maldas atkalbėjo kun. Spencer, dalyvaujant klebonui kun. J. Bucevičiui ir kunigui A. Vainauskui, kurie angtiška ir lietuviškai šeimos vardu pareiškė padėką. Tegu ilsisi ramybėje!

Hartford, Conn.

Gražūs parengimai

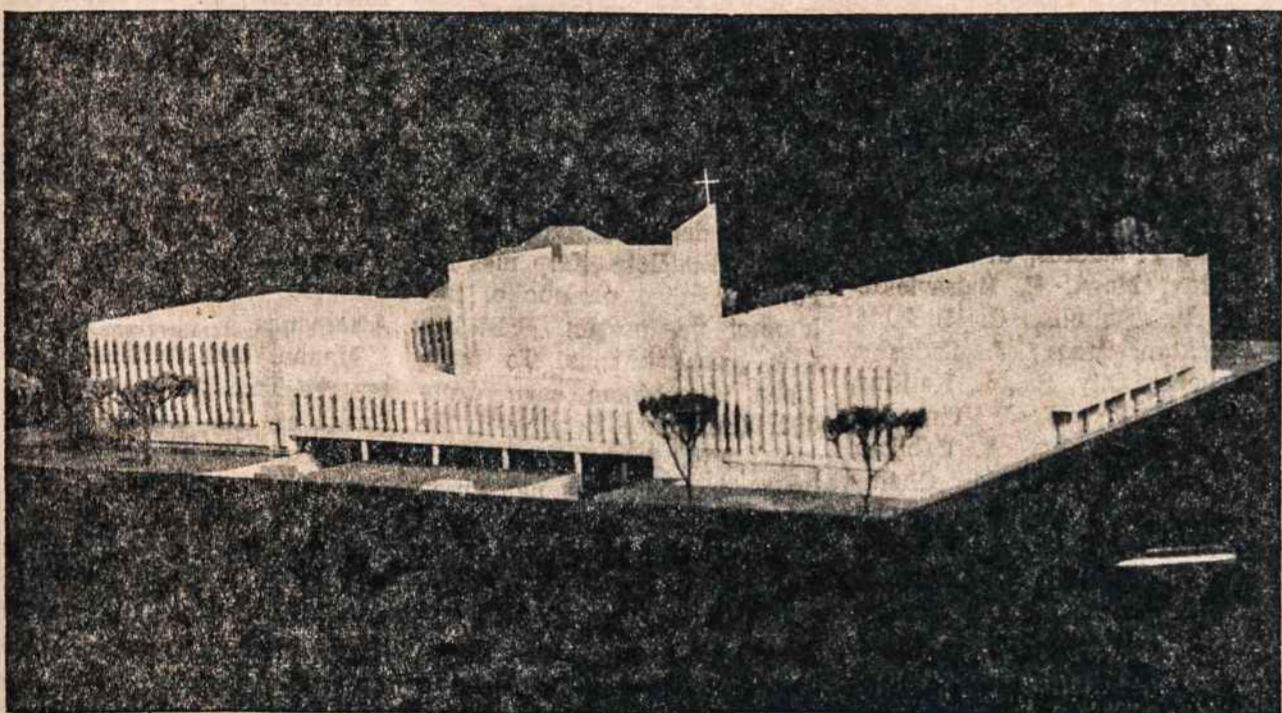
Balandžio 13, sekmadienį, 1 val. popiet, L.A.P. klubo patalpose įvyks Hartfordo Našių Ratelio susirinkimas, o paskui — 2 val. po p. — Margučių stalas — pietūs.

Tą pačią dieną, sekmadienį, 3 val. popiet L. A. P. klubo didžiojoje salėje Hartfordo Lietuvių Moterų Klubas rengia Velykų Stalą. Tai pirmas toks pobūvis šio Moterų klubo gyvenime, nes jis įsisteigęs tik prieš 4 mėnesius. Jame yra jau per 30 narių. Tai šaka Lietuvių Moterų Klubo Federacijos.

Šiuo Hartfordo Lietuvių Moterų Klubu parengimu — Velykų Stalu — lietuviškoji visuomenė yra labai susidomėjusi.

Balandžio 19, šeštadienį, 7 val. vak., L.A.P. klubo didžiojoje salėje Hartfordo Ramovėnai rengia Pavasario Balių. Dainuos vyrų balsų oktetas; bus skani vakarienė. Vakarienes metu ir šokiui gros Edvardo Radionovo orkestras.

Visi Hartfordo ir apylinkių lietuviai prašomi šiuose pobūviuose gausiai dalyvauti. J. Bernotas

Kultūros židinio pradinio plano modelis, darytas archit. Adolfo Tyliaus. Planuojama salė, lietuviškos mokyklos patalpos, organizacijos kambariai, biblioteka, meno galerija, spaustuvs, redakcijų bei administracijų patalpos, koplyčia, vienuolynai. Šis planų modelis bus toliau vystomas ir tobulinamas, tiek viduj, tiek išorėj. Nuotr. R. Kislailaus

Mielas Lietuvi, JAU LAIKAS — paremk Pranciškonų pastangas pastatyti

KULTŪROS ŽIDINĮ NEW YORKE

Pranciškonų Kultūros Židinys tarnaus visiems lietuviams dėlto visų prašome kiek galint didesne auka prisidėti prie jo STATYBOS FONDO.

TEVAMS PRANCIŠKONAMS BROOKLYNE (BUILDING FUND)

Siunčiu auką statybų fondui ir prašau įrašyti mane (mūsų šeimą / mūsų mirusiųosius) į:

- Garbės fondatorius (\$1000)
- Fundatorius (\$100)
- Amžinuosius narius (\$500)
- Rėmėjus (mažesnę auką)

Pasižadau iš viso paaukoti ateityje statybų fondui.....

ADRESAS

Zip Code

Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax Deductible)

a. a.

ALGIRDAS MAŽUKNA

leva Mažuknienė aukojė Aušros Vartų Koplyčiai — Kultūros Židiniui 2065 dolerius, įrašydama memorial savo sūnus a.a. Algirdą, kunigą Antaną ir vyrą Petrą.

Visagalys gausiai teatlygina!

Dėkingi Pranciškonai

IŠ VISUR

— Dr. J. K. Valiūnas, Vliko pirmininkas, paskutinį kovo mėnesio savaitgalį lankėsi Hartforde ir padarė vietos lietuvių visuomenei pranešimą apie Lietuvos klausimo padėtį tarptautinėje politikoje ir apie Vliko darbą. Vliko vicepirmininkas Juozas Audėnas tuo pačiu metu lankėsi Chicagoje, Lietuvos Valsčių Liaudininkų Sąjungos suvažiavime, ir ten drauge su Lietuvos generaliniu konsulu dr. P. Daužvardžiu bei dr. K. Sidlausku dalyvavo sudėtinėje paskaitoje (simpoziume), skirtoje samprotavimams apie Vliko veiklos planus. (E)

— Senatorius Thomas Dodd (D., Conn.), vasario 9 dalyvavęs Washingtono Lietuvos nepriklausomybės dienos minėjime ir vėliau išgilinęs į ten pasakytos Lietuvos atstovo J. Kajecko kalbos turinį (vertimą į anglų kalbą), kovo 20 kreipėsi į senato posėdyje pirmininkaujantį, sakydamas: — Tai padarė man tokį įspūdį, kad prašau visų sutikimo atspausdinti tos kalbos turinį Kongreso Užrašuose. Ypač prašau atkreipti į p. Kajecko baigiamąjį pareiškimą: “Šiandien visi lietuviai jungiasi su draugais laisvėje, atnaujindami savo ryžtą: mes niekad nepasiduosime! Laisvė visada laimės prieš vergiją! Mes laimėsime — We shall overcome!” Pareiškimas ir pateiktasis tekstas kovo 20 dienos Kongreso Užrašuose atspausdintas. (E)

— “Rūtos” ansamblio koncertas Worcester, Mass., įvyksta balandžio 12 d. 7:30 v. v. Holy Name High School salėje. Rengia Lietuvos vyčių 26 kp. Parengimo vyriausias vadovas — Kazys Grigaitis. Koncerto programa įvairi ir įdomi.

— JAV LB centro valdyba rūpinasi Lietuvos istorijos išleidimu. Ją jau yra pradėjęs rašyti prof. Zenonas Ivinskis. Šiuo metu ieškomas leidėjas.

— Lietuvių Fondo įnašai 1968 metais padidėjo 116,000 dol. Kultūriniam tikslam išdailinta 28,300 dol., o per šešerius metus jau 68,000 dol.

— M. J. Šileikio tapybos paroda Chicagoje rengiama Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje balandžio 12 — gegužės 3. M. Šileikis yra vyresniosios mūsų dailininkų kartos atstovas, Chicagos Meno institutą baigęs 1923. Realistiniai impresionistinio pobūdžio jo portretai ir peizažai pasižymi giedriu spalvingumu ir subtilia nuotaika. Parodoje bus išstatyta 30 jo darbų, daugumoj peizažai.

— Balio Sruogos, dramaturgo ir poeto, kruopingai parašyti atsiminimai iš vokiško kaceto “Dievų miške” yra išversti prancūzų kalbon ir išleisti Parvyžiuje Diderot knygų klubo. Rašytojas iš vokiško kaceto, pasiekus jį rusų armijom karui baigiantis, buvo gražintas okupuoton Lietuvon ir ten mirė 1947.

— “Krikščionis gyvenime” III-sis tomas, kuris netrukus pasieks skaitytojus, yra trečioji Vatikano II susirinkimo dokumentų dalis. Be popiežiaus Jono XXIII ir Pauliaus VI kalbų ir raštų, jame yra stropiai paruošta kun. Vytauto Zakaro studija “Bažnyčia susirinkimuose”, pluoštas būdingiausių susirinkimo kronikos žinių ir labai naudingas, kun. dr. Tito Narbuto sudarytas, platus dalykinis turinys, užimęs 70 puslapių. Juo pasinaudojant, greit bus galima sužinoti, ką susirinkimas vienu ar kitu klausimu yra pasakęs.

— L.K.S. 265 kuopos labai svarbus susirinkimas Detrote įvyks balandžio 13 tuoj po 10:30 mišių parapiškos mokyklos salėje. L.K.S. mokesčiai bus primami nuo 9 val. ryto. Turime išrinkti seimo delegatus. Seimas vyks birželio 30, 1 ir liepos 1 ir 2 Waterbury, Conn.

Į miestą atvažiavo laikrodžių daktaras

Stasys Citvaras — solistas ir laikrodininkas

Keliaudamas Jamaica Ave., Woodhavene, sutiksi tikrai daug lietuvių. Ateina jie čia apsipirkti. Šioje gatvėje atsiraudo ir lietuviškų krautuvų, įstaigų, amatininkų. Yra ir lietuviškų iškabų. Žodžiu, jauties beveik kaip ir lietuviškoje Chicagoje.

Perėjus Woodhaveno bulvarą, viename lange pamatai lietuviškų knygų. Aha — čia Jono Pašukonio knygynas. Antroje vitrinėje — radijo aparatai, televizija. Čia Aidas — čia Jurgis Bublaitis taiso televizijos aparatus. Įėjus vidun, būsi maloniai nustebintas, suradęs lietuvių laikrodininką. Dirba jis nuošaliai, įsikniaubęs prie savo stalo. Maloniai nusišypso ir pasisveikina.

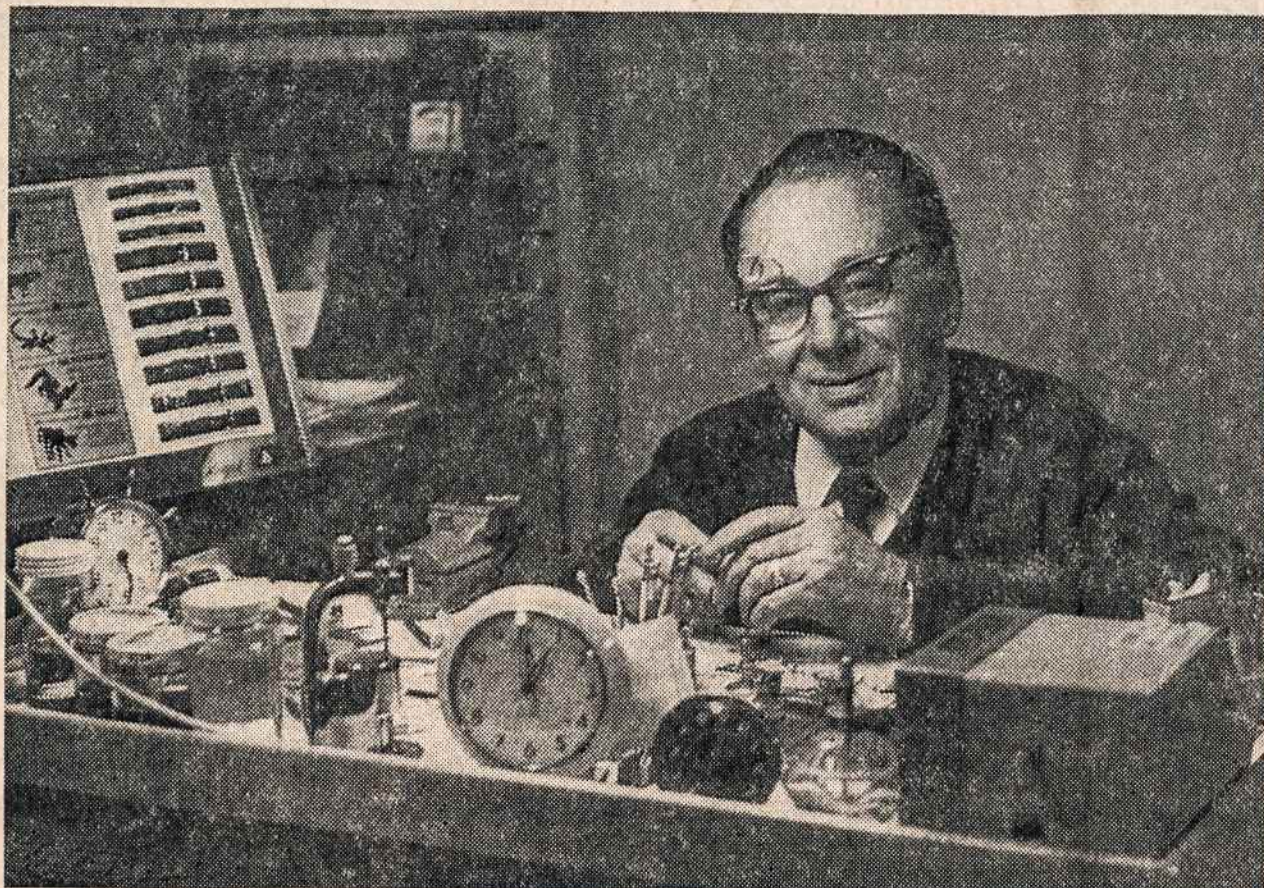
Tai Stasys Citvaras. Aha — pavardė girdėta. Jis juk solistas. Ir nustembia, kaip štai tas žmogus, kuris moka dainuoti, ir gražiai dainuoti, dabar žiūri per didinamuosius stiklus į laikroduką. Taip yra — jis yra geras laikrodininkas.

Štai atnešiau savo rankinuką. Emė ir sustojo netikėtai. Bijau pats taisyti. Vienas mano bičiulis pamėgino pasitaistyti ir, kai sudėjo visus "vidurius", liko vienas ratelis.

Belieka tokiu atveju šauktis pagalbos — nunešti laikroduką pas laikrodžių daktarą. Ir labai apsidžiaugi, kad štai tas daktaras — lietuvis.

Jis tuoj atvėrė mano laikrodžiui krūtinę ir pareiškė — pridulkėjęs, ir dulkė sulaiškė jo plonus ratelius.

Išvalė, ištepė ir vėl laikrodukas ciksi. Dabar patikrino, kaip jis ciksi — ar jis nesivėlina.

Stasys Citvaras, laikrodininkas ir solistas, prie savo darbo stalo.

Nuotr. R. Kisiellaus

Yra toks aparatas, kur įstato laikroduką. Jį paskui vartaloja žemyn aukštyn. Aparatas pagauja jo taksėjimą ir užrašo taškais į juostą. Iš tų taškų jis išskaito, ar laikrodukas vėlinas, ir kiek vėlinas. Taip pat nustato ir skubėjimą. Paskui jau sustyguoja spyruoklę.

Taip — laikrodukas atsigaivo. Jis gražiai nuvalytas ir tvarkingai ritmiškai taksi ant rankos. Laikrodžių daktaras jį sutvarkė.

Žiūrindamas sudėtingus įrankius, stebėdamas darbą, pradė-

jau kalbėtis. Ir taip nukalbėjom, kad štai vieną dieną su jo bičiuliu Jonu Pašukoniui aplankėm tą laikrodžių daktarą namuose. Jis gyvena 108 gatvėje, muziko Vlado Baltrušaičio namuose, Richmond Hill. Gyvena gražiai ir skoningai susitvarkęs. Žmona — berlynietė — rūpestingai prižiūri namus. Abu mėgsta lauko darbus, o daržas nemažas — tai yra kur pasigimnastikuoti, kol iškasa lyses ir prisodina daugybę gėlių

ir net savo daržovių užsiaugina. Turi dar du šunis, kuriem irgi patinka tokie lauko darbai.

Mes gi sėdom prie stalo ir atsivertėm albumus, klausėmės plokštelių. Mes klausėmės solisto Citvaro dainavimų.

Iš Radviliškio į Braziliją

Jo tėviškė Radviliškis. Ten, jaunas berniukas būdamas, jau susipažino su laikrodžių mechanizmu, dirbo pas laikrodininką.

Bet atėjo mada emigruoti, kitur laimės paieškoti. Ir jis su broliu 1927 išvyko į Braziliją. Metų dar nedaug turėjo, bet turėjo daug drašos ir noro negalėti vargą, prasimušti.

Pradžioje teko ir šen ir ten dirbti, kol atsirado galimybė tobulintis laikrodininko specialybėje. Siam darbu atsidėjo visą nuosirdumą. Vienos didelės bendrovės buvo išsiųstas į Šveicariją, kur bene du metus tobulinosi. Viso idėjo 8 metus mokslo, kol pasidarė laikrodžių "daktaras". Su tokiu pasirengimu, žinoma, kiekvienas laikrodinis jam yra aiškus ir suprantamas.

Švajonė apie smuiką
Iš pat mažens Stasys Citvaras mėgo muziką. Atsidūręs Brazilijoje, ir padainavo, pritarėdamas koku styginiu instrumentu. Tos stygos ir užgavo jo ambiciją — panoro būti smuikininku virtuozu.

Smuiku groti mokėsi net ketelį metų, bet paskui pamatė, kad smuikas atima labai daug laiko. Reikia net 6 valandas per dieną groti. O kada betaisyti laikrodikus? Iš darbo juk gyvenai. (Bus daugiau)

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausimai reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Co-operative Bank Plaza, 1864 Centre St., West Roxbury, Mass. 02132.

NESĖKMĖS DĖL GAISRO Klausimas

Nutarėm parduoti savo namus ir apsigyventi Floridoje. Esam senyvo amžiaus, nepergeros sveikatos. Namai puikūs, gražioji vieta.

Pradžioje stengėmės susirasti pirkėją patys. Bet mum nesisekė: vienam namai perbrangūs, kitas neturi pinigų, o paskolą (mortgage) gauti šiais laikais nelengva, ir procentai aukšti. Taigi nutarėm kreiptis į agentą (brokerį).

Atėjo moteris, labai gražiai išsipočiusi, gražiai kalbanti, mandagi. Sako, mes sugebėsim rasti pirkėją, tik jūs turit pasirašyti sutartį (agreement), kad su kitais agentais nesurisišit per tris mėnesius. Sutikom. Sakom, neskubam. Taigi po kelių savaičių atsivedė vieną nebejauną porą. Tie apžiūrėjo namus, pasidėrėjo ir nutarė pirkti. Iš karto matėm, kad jiems namai labai patiko.

Tada mes paklausėm tą moterį, kas dabar įvyks, ar mum reikalingas advokatas. Sako, ne, žinoma, nereikia; mes surašysim reikalingus popierius. Taip ir padarė. Atnešė sutartį (agreement), visi pasirašėm. Tuose popieriuose buvo parašyta, kad galutinius popierius sutvarkysime per tris mėnesius laiko.

Nutarėm nuvažiuoti į Floridą pasižiūrėti sau gyvenamos vietos. Apstojom pas draugus ir žiūrėjom namų, bet tinkamų vis neradam.

Vieną vakarą, apie 10 val., skambina mum kaimynė, kuriai mes visuomet paliekam namų raktą. Sako, važiuokit namo, greitai. Sudegė jūsų namai. Kaip tai sudegė? Sako, gaisras įvyko, niekas nežino nuo ko.

Visą naktį nemiegojau, parskridom namo. Namai buvo baisesnė stovyje. Sienos liko, o vidus — kaip tikras pragaras. Visi mūsų daiktai sušlapę, daugumas jų išnešioti. Kaip mes negavom širdies priepuolio, niekuomet nesuprasim. Prisiglaudėm pas kaimynus. Tą pačią dieną skambinom savo draudimo (insurance) bendrovei. Tie jau žinojo. Sako, nesirūpinkit, turit gerą draudimą namam ir daiktam.

Nenoriu Tamstos apspunkinti su bausių dalykų aprašymu. Mes gyvenom tuose namuose virš 20 metų, ir niekuomet nepasitaikė gaisras toje gatvėje; o dabar mūsų pačių namai sudegė. Sunku net patikėti.

Prospect, Conn., E. Kireillis, Hartford, Conn., A. Satkauskas, Oakville, Conn., I. Smolskis, Waterbury, Conn., P. Jonikas, Danvers, Mass., R. Axtin, Methuen, Mass., A. Koval, Lynnfield, Mass., E. Balsavich, S. Staras, F. Jurelionis, Worcester, Mass., S. Jančiauskienė, R. Dulskis, A. Mackevicz, Brockton, Mass., A. Dubinskas, Balt. Md., Z. Smilga, A. Juodka, S. Džiugas, M. Bajorūnas, V. Račiūnas, Chicago, Ill., Kun. A. Senkus, Lake Worth, Fla., A. Mažeikienė, Phila., Pa., Dr. L. Alsen, Bowling Green, Ohio, M. Lembertas, Santa Monica, Calif., G. Napjus, Hermosa Beach, Calif., F. Swilpa, S. Barbara, Calif.

Po 1 dol. M. Pohlmann, M. Matušaitis, J. Audėnas, V. Sventoraitis, J. Putinas, B'klyn, N. Y., J. Chapukas, Middle Village, N.Y., M. Dirmantas, Glen Cove, N. Y., W. Labutis, Yonkers, N. Y., A. Kazickas, New Rochelle, N. Y., J. Znutas, Orange, N. J., T. Grybowski, Kearny, N. J., Zubavičius, Clark, N. J., M. Schwed, Elizabeth, N. J., J. Bartkus, M. Marksen, V. Gargal, Rich, Hill, N. Y., Strazdas, Woodhaven, N. Y., A. Gaides, Nashua, N.H., C. Krizevičius, New Britain, Conn., J. Valys, Naugatuck, Conn., V. Birknaitis, E. Haven, Conn., M. Kronkaitis, C. Krizevičius, New Haven, Conn., M. Siemonaitis, B. Kukles, Bridgeport, Conn., A. Petrauskas,

Visiems, prie kalendoriaus išlaidų padėjimui prisidėjusiems, nuosirdžiai dėkojame. Laukiame spaudai paramos ir iš neatsiliepusių.
DĖKINGA DARBININKO Administracija

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

12 dol. A. Puzinauskas, Silver Spring, Md.

11 dol. — M. Fiore, Rich. Hill, N. Y.

10 dol. J. Brogis, Winsted, Conn.

Po 7 dol. A. Martinėnas, Wallingford, Conn., J. Žukauskas, Union City, Conn., A. Zvinys, Great Neck, N. Y., Z. Zabitiėnė, B'klyn, N. Y., B. Kirslis, Eliz., N. J., V. Arnastauskaitė, Cleveland, Ohio.

Po 5 dol. — M. Manomaitis, So. Boston, Mass., J. Korkutis, Dorchester, Mass., I. Okunis, Flushing, N.Y., T. Janukėnas, Dorchester, Mass., A. Anužis, Worcester, Mass., B. Maciėjus, Pt. Pleasant Beach, N. J., E. Skobeika, Rich. Hill, N. Y., V. Palutlis, Frackville, Pa.

Po 4 dol. — Kun. F. Kireillis, Cgo., Ill., E. Libus, Cgo., Ill., P. Liuba, So. Boston, Mass., J. Yucis, Gallitzin, Pa.

Po 3 dol. — J. Kontautas, Clifton, N. J., J. Liaukus, J. Galiūnas, Woodhaven, N. Y.

Po 2 dol. — S. Valkavičius, J. Orentas, J. Trimakas, M. Navickienė, B'klyn, N. Y., J. Briedis, B. Sutkus, S. Rūkstėlė, A. Radzivanas, J. Gruzauskas, K. Matuzas, T. Slapšys, V. Vaičiulis, Rich. Hill, N.Y., O. Bručas, P. Kaladis, M. Jasinckas, J. Blaževičius, J. Lipnickas, Woodhaven, N. Y., P. Jankauskas, Ozone Pk., N. Y., J. Pažemėnas, Queens Village, N. Y., M. Sleder, Forest Hills, N. Y., A. Jonynas, Rego Pk., N. Y., H. Zitikas, Maspeth, N. Y., J. Krauch, Great Neck, N. Y., A. Laukagalys, Franklin Sq., N.Y., R. Gibowich, Bronx, N. Y., Dr. N. Bražėnas, Sparkill, N. Y., V. Karutis, E. Rogers, Amsterdam, N.Y., J. Valiukas, P. Bakūnas, Rochester, N. Y., V. Laugalis, Towaco, N. J., L. Bagdonienė, Eliz., N. J., A. Diskėnas, Maywood, N. J., P. Leveckienė, Edison, N. J., V. Grajauskas, Cliffside, Pk., N. J., G. Ceras, Jamesburg, N. J., O. Redesus, Paterson, N. J., A. Lindsinaitis, Linden, N. J., Kunigas A. Gradeck, T. Tacionis, New Britain, Conn., L. Radzivilas, J. Butkus, Bridgeport, Conn., A. Dailidis, J. Zdanys, W. Hartford, Conn., E. Velionis, P. Povilaitis, E. Seiens, Waterbury, Conn., A. Vokietaitis, Z. Markevičius, New Ha-

PRANEŠIMAS

Gilaus skausmo prislėgti pranešame giminių ir pažįstamiems, kad mūsų brangi ir mylima motina, uošvė, močiutė ir prosnėlė Kazimiera Lemkienė-Kančiauskaitė, mirė Šiaulių miesto ligoninėje Lietuvoje, ko vo 29, šeštadienį, po sunkaus gripo ir plaučių uždegimo, sulaukusi Šv. Kazimiero dienoje 80 metų amžiaus.

Vėlonė a.a. Kazimiera Lemkienė gimė Zemaitijoj-Saukėnuose, Šiaulių apskr. Nuo jaunystės visą laiką gyveno Šiauliuose, išskyrus 3 metus Rygoje, rusų okupacijos metu. Ji priklausė Treitininkų draugijai.

Aprūpinta Šv. sakramentais, su bažnytinėmis apeigom palaidota balandžio 1 d. Šiaulių m. kapinėse.

Didžiam sielvarte liko dukterė Klaidija Vencienė — chemikė, žentas inžinierius, anūkė Regina ir kiti giminiai Lietuvoje.

Dukterė Marijona ir žentas Steponas Petrauskai — Hartford, Conn. Vyriausia anūkė Dangulė Mikalauskis, jos vyras, dukterė-vėlonės proanūkė Onutė Lisa, Los Angeles Calif.

Vaikaitė Praurimė Petrauskaitė — mokytoja Tėvų Jėzuitų katalik. misijų išlaikomoj mokykloj, Nulato, Alaska.

Anūkė Akvelina Petrauskaitė, gyvenanti Seattle, Washington. Ir jauniausia anūkė Jūratė Petrauskaitė — Marietta, Ohio Kolegijos studentė.

Mūsų brangi motina ruošėsi greitu laiku atvažiuoti apsilankyti į Hartford, Conn., po 25 metų nesimatymo, bet Aukščiausiasis ją pasišaukė pas save į amžinybę.

Šv. Mišios, užrašytos už a. a. vėlonės Kazimieros Lemkienės sielą, bus aukojamos gegužės 1 d. 7:30 v. ir gegužės 24 d. — 8 val. Švč. Trejybės lietuvių bažnyčioj; Šiluvos švč. Mergelės Marijos bažnyčioje, Maizeville, Pa., Tėvų Pranciškonu vienuolyne, Brooklyn, N.Y.

Nuolankiai prašome giminių ir pažįstamų mūsų brangią motiną a.a. Kazimierą Lemkienę prisiminti savo maldose.

Nuliūdę:

duktė, žentas, anūkės ir pro-

vaikaitė

BALTIMORE, MD.

Šv. Alfonso suaugusių klubas veiklos 10 metų sukaktį minės balandžio 12, šeštadienį.

RADIJO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Vaivanda NEW YORKE
Šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 KIL. 97.9 Mg. Fm. Direktorius Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

Laisvės Žiburyš — NEW YORK — Lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 2-3 val. popiet. WHEI 105.9 FM banga. Vedėjas: Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, MASS
Vedėjas
STEP. MINKUS
WLYN — 1360 kilocycles
ir FM 101.7 banga
Sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p.p.

BOSTON, WORCESTER BROCKTON, V.
Vedėjas P. VIŠCINS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
FM bangomis 107.9 MC
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmadieniais nuo 11 iki 12 vid.

DETROIT, MICH.
Lietuviškų Melodijų Radio Valanda
WJLB stotis — banga 1400
šeštadieniais 3:00 iki 4:00 p.p.
Patricia Banda tel. 278-3265
Algis Zaporackas tel. 549-1982
Vedėjas — Ralph J. Valatka
15756 Lesure Detroit, Mich. 48227
telef. 273-2224

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGONAUSKIS
WBMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel.: 249 - 4502
Sekmadienį — nuo 12 iki 1 d.p.

PITTSBURGH, PA.
WZUM. 1590 banga
Vedėjas VYT. A. YUCIUS
52 Shady St W Pgh., Penna. 15228
Tel. 563-2754
Sekmadieniais 12:00 iki 12:30 v. p.p.

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 kilocycles
BENDRUOMENĖS BALSAS
1203 Green St., Phila. Pa. 19123
PO 5-0932
šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p.p.

LOS ANGELES, CALIF.
L. Bendruomenės Radijo Vaidelė
įkurta 1969.II.16, stotis KTYM, banga 1460. Sekmadieniais 5-5:30 v. pp.
Liet. Radijo valandėlės klubo pirm. S. Pautienienė, sek. J. Gedmintas, 12d. T. Serelienė, vedėjas S. Paltus, 3786 Griffith View, Los Angeles, Calif. Telef. 662-0244.

Neaiškus dantų klausimas

— Daktare, — skundžiasi pacientas, — praeitą naktį visiškai negalėjau miegoti. Taip man buvo šalta, taip krėtė šaltis, kad tiesiog nežmoniška.

— O ar taukšėjo dantys?

— Iš kur gi aš žinau! Nakčiai buvau išsiėmęs dantis.

Jonas Obelinis

NAUJOS LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

A. Šabaniausko įdainuota Nr. 3. Rose Mary — fokstrota, Pasakykite mergelei — tango, Sunku gyventi — valsas, Pasakė — tango, Varpų daina — tango, Mano svajonė — valsas, Nelūdėk, motule — tango, Kai smuiku groji — tango, Siuntė motinėle — valsas, Mariu-Marytė — valsas, Senjorita — valsas ir Saulėta diena — valsas. Mono kaina 5 dol.

G. Vasiliauskienės įdainuota: Vai gražu, Gėlės iš šieno, Lopšinė, Daina prie upelio, Išdykęs rudenėlis, Kregždutė, Lakstingalos giesmė, Kalnų pieumenaitė, Pievoje žolėlė žaliavo, Jei tu myli, Mergaitė ir paukštelis. Įrekoruota Australijoje su orkestru. Mono, kaina 6 dol.

D. Dolskio įdainuota Čigonės akys, Leisk man, Kariškas vaizdelis, Onyte, einam pašokti, Lietuvaite, Sudiev, sudiev ir Aš myliu, fokstrota, Gegužinė pokutė, Su armonika į Braziliją — lengva muzika ir Palangos jūroj nuskuodo mano meilė. Mono, kaina 5 dol.

Lietuvos Aidai. Charles Daubaras akordeonu įgrota 16 lietuviškos muzikos dalykėlių: Agonėlė, Siuntė mane motinėle, Palankė, Laisvės varpo daina, Dzimdzi, Mikita, Atskrend sakalėlis, Ant kalno karklai siūbavo, Šią nedėlėlę, Plaukia Nemunėlis, Munšainiukas ir 5 lietuviškos polkos. Mono 2.00 dol. Stereo 4.50 dol.

Lietuvos Nepriklausomybės 50ties metų paminėjimui prisiminti: Pulkim ant kelių; Marija, Marija; Sventas, Sventas; Malda už tėvynę; Lietuvos himnas; Graži tu mano tėvyne; Mano malda; Palikta šalis; Kur giria žaliuoja; Nemunas. Išpildo solistai ir parapijų chorai. Kalbos prel. Kemėžio, vysk. V. Brizgio, St. Bačkio, vysk. Boland, W. Rodino ir kit. Stereo, bet galima naudoti ir mono, kaina 5 dol. Išleido Dr. J. Stukas per Eurotone Int. Ltd.

Lietuviškos Giesmės. Giesmė į Siluvos Mariją, Varpas kad būčiau, Tėve mūsų, Sv. Kazimierai, Sveika Marija, Gailėtingoji Marija, Sveika Marija, Motina Dievo, Mano malda, Iš šios mūs žemės, Skaisčiausioji Marija, Kad širdį tau skausmas, Jėzau pas mane ateiki. Išpildo sol. A. Brazis, L. Stukas su žibuoklių moterų oktetu, akomponuojant A. Kačanauskui. Stereo, bet galima naudoti ir mono, kaina 5 dol. Išleido Dr. J. Stukas per Eurotone Int. Ltd.

Mano Gimtinė. Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys. Tėvynė Lietuva, Auksinis ruduo, Sningant, Rudens pasaka, Smalsuoliai, Du miestai, Kai tik vyšnios bals, Užomarsa, Lietuviškas letkis, Suk, suk ratelį, Vilniaus stogai, Trio baloje, Miško takais, Mano gimtinė. Išpildo sol. V. Noreika, D. Mažeika, D. Cibulskytė, J. Baranauskaitė, E. Kuodis ir kiti, orkestrui palydint. Išleido Montrealio liet. radijo val. vedėjas L. Stankevičius. Kaina 5 dol.

Palangos Juzė, ilgo grojimo Hi-Fi nauja plokštelė. Vaidina profesionalai aktorai žemaičių tarme. RCA gamybos. Įvadas M. Jonynienės, angliškas tekstas S. Makaitytės. Kaina 5 dol.

Sol. Janina Liustikaitė įdainavo operų arijas ir dainas: Adriana Lecouvreur — muz. F. Cilea; Mefistofelis — A. Boito, Perlu ieškotojai — G. Bizet, La Boheme — G. Puccini ir La Wally — A. Catalani. Mergaitės troškimas ir lietuviška daina — abi Fr. Chopin; Kur prapuolė tas kelelis ir Abejonė — Al. Kačanausko, Ne margi sakalėliai — J. Tallat Kelpšos, Tykia, tykia, viena liaudies daina, harmonizuota B. Budriūno, ir Dobilėlis — A. Vanagaičio — V. Jakubėno. Mono, kaina 6 dolerai.

40 Lietuviškų Melodijų įgrota su simfonijos orkestru: Iš rytų šalelės, Atskrend sakalėlis, Treji gaidžiai negiedojo, Ant tėvelio dvaro, Aš pasėjau linelius, Kur tas šaltinėlis, Ramovėnų maršas, Trijų seselių, Pasisėjau žalią rūtą, Kur bėga Šešupė, Plaukia žąsėlė, Ko liūdi putinėli, Gieda gaideliai, Lietuva brangi, Aš padainuosiu dainų dainelę, Tykus buvo vakarėlis, Kam šėrei žirgelį, Tylus vakaras, Ei, Lietuvos kareivėliai, Lietuvos himnas, Per tamšią naktelę, Pasėjau dobilą, Ar aš ne vyšnelė, Unčių tupi trys pulkeliai, Trys sesutės, Už jūrų marių, Ant kalno, Du gaideliai, O čia, čia, Oi lekia, lekia, Jodau dieną, Sutems tamsi naktuzėlė, Aušta aušrelė, šviesi parazėlė. Tris dienas, Šią naktelę, Jai nerūpėjo, Vai tu žirge, Žalia girelė, žalia liepelė, Garnys turi ilgą snapą ir Lietuviais esame mes gimę. Mono 2 dol. Stereo 4.50 dol.

Šios bei kitos lietuviškos muzikos plokštelės gaunamos Darbininko Spaudos kioske, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221. (Siuntimui pridėdama 50 c., Kanadoje 1 dol.).

CONGRATULATIONS

Congratulations to Bishop **TERRENCE J. COOKE** on his elevation to the College of Cardinals
Harry & Dave's Service Station — repairs, road service
28 Caton Ave Brooklyn N.Y.

Congratulations to Bishop Terrence J. Cooke on his elevation to the College of Cardinals from HILLARY Farmer Service Station excellent for general repairs 488 Throop Avenue — 491-9264

CONGRATULATIONS TO BISHOP TERRENCE J. COOKE

on his elevation to the College of Cardinals

JERRY'S AUTO REPAIR SERVICE

1 Cortlyu Road Brooklyn N. Y.

MEMORIAL — EISENHOWER

In memory of Dwight D. Eisenhower — a great president, general and man — (1890-1969)

RESINA AUTOMATIC MACHINE CO 572 Smith Street Brooklyn, New York 212 TR 5-6020

RESORTS

Pleasant View Lodge for vacation or honeymoon: indoor pool, Sauna, TV, entertainment, dancing, good meals, winter sports. Send for color booklet or call today. Make your reservation now. Tel. 518-634-7734 3 hrs. N.Y.C. — Freehold, N.Y.

HELP WANTED

UNIBRAZE CORPORATION Manufacturers of welding, brazing, soldering alloys and accessories **NEEDS Men and Women**

SPOOLERS - PACKERS SHIPPERS Apply in Person

455 Knollwood Ave. White Plains (On Rt. 100-A. Take Exit 4 on Cross Westchester Expressway) Or telephone (914) 428-3441 Ask for Mr. Horowitz

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Amerikos šachmatų viršūnėje, USCF papildomam Rating'e įvardinti: 1. Robert Fischer, N.Y. 2745; 2. Bent Larsen, Denmark 2668; 3. Samuel Reshevsky, N.Y. 2664. Toliau Evans, Benko, R. Byrne ir kt. 112. latvis Ivars Kalme, Calif. 2455; 25. Edmar Mednis, N.Y. 2367. I. "Top 50" iš baltiečių daugiau niekas nepateko.

Meistrų kl. randame P. Tautvaišą, Ill. 2225; ekspertų — jaunuolį A. Jasaitį, Ill. 2074 ir keliolika lietuvių kitose klasėse.

Amerikos "Postal Chess" viršūnėje įvardinta 70 vyrų, jų tarpe 9 baltiečiai: 1. H. Berliner 2068, 2. R. Murphy 1826, 3. Alex Siklos 1806; 25. K. Merkis 1692, 27. I. Žalys 1688, 37. J. Ozols 1654. Toliau Brigmanis, Erkmantis, Stonkus, Sildmets, Grivainis ir Dreibergs.

Prieš metus Amerikos viršūnėje buvo 1. H. Berliner 2016, 2. estas Anton Sildmets 1896, 3. Kazys Merkis 1870.

Bent Larsen, Danijos didmeistris, kuris pr. metais laimėjo JAV ir Kanados atviras p-bes, įveikė buv. pasaulio meistra M. Talį, 5½-2½ ir gavo teisę dalyvauti pasaulio pretendentų varžybose.

Chicago p-bėse Pov. Tautvaišas puikiai sukovėjo 7 ratus (turėjo 5½-1½) vos pustaškiu atsilikęs nuo pirmūnų. Paskutinėje partijoje su ekspertu Panzeriu, Tautvaišas jau buvo arti laimėjimo, turėdamas 4 peštinkus už kvallitetą, bet kažką padarė ir tašką pelnijo jo varžovas. Kaip sukovėjo kiti lietuviai, žinių neturime.

SPORTAS

FUTBOLAS

Balandžio 12, šeštadienį, 3 val. popiet mažučiai turės taures rungtynes prieš Mt. Carmel. Rungtynes vyks Jefferson Parke, Manhattane.

Balandžio 13, sekmadienį, 2:30 val. popiet jauniaji žais su Bavarian SC., Kissena Parke, Flushing. — Atl.

H. W. FEMALE

TYPIST - EXP. For congenial office 35 hours, \$90-\$95, nice working conditions **AMSCO SCHOOL PUBLICATIONS** 315 Hudson Street, New York, N.Y. — 675-7000

EXP EMBROIDERS ON DRESSES Steady work old established congenial firm apply in person to Mr. Albert De Cristino N. S. MEYER Inc. 215 E 91st Street N. Y. C.

EXP OPERATORS ON BABY CLOTHES Section or complete — work near home steady nice working conditions **COLLETTE TOY NOVELTY** 36-13 36th Avenue L.I.C. Phone 784-8600

ASSEMBLERS - SOLDERERS

Female exp and trainees permanent fringe benefits paid vacation Minneola area Call 516-742-5404

H. W. MALE

PARTS - STOCK CLERK Experienced in Truck Parts Salary commensurate with exp Union Shop Call (212) KI 2-1200 8 AM - 4:30 or call 914 - WH 9-5500

PRODUCTION WORKERS Second Shift — \$2.10 per Hour 4 PM to 12:30 AM. Steady Job — apply **METAL IMPROVEMENTS CO.** 472 Borell Ave. Carlstadt, N.J. (201) 935-1800

FOREMAN - PARTS

Large Interstate Carrier, Excellent Pay and Benefits. **ANCHOR MOTOR FREIGHT** Tarrytown, N.Y. (914) 631-4501 Ask for Mr. Pratte

MAINTENANCE HELPERS

Plumbing, Electrical, Mechanical Experience in Factory Steady work — \$2.00 Hour Call Mr. Hayes (212) 255-8677

EXP HAND CARVER, GUILDER AND FITTER steady nice working conditions good pay — **REGENCE PICTURE FRAME CO** 47-45 Vernon Blvd. L.I.C. N.Y., near Subway Flushing line. Work near Home.

EXP FURNITURE REPAIRMAN

for wood and steel office furniture Drivers license Salary open Work in L.I. City area Call 784-2233

EXP PRESSMAN

For 5 Color Polygraphic WEB 17x24 Pleasant working conditions Work near home Call (914) 994-9260

EXP BODY & FENDER MAN 5 day week steady nice working conditions fringe benefits and vacations. Work near home **JUMBOS AUTO COLLISION** 8161 New Utrecht Ave Brooklyn Call 259-1462

DISPLAY

LOUIS RODRIGUEZ PHOTOGRAPHY From 1 Photo to 1000 for weddings communions, confirmations, family pictures. Also artist's models photographs — 2265 1st Ave N.Y.C. at 116th Street. Call 427-1880

Excellent materials and reasonable prices — Look at these outstanding values: Seamless Gutters 027 gauge 42¢ ft.; 032 gauge 50¢ ft. White aluminum, no leaks, all parts in stock. Richmond Home Maintenance — 418 Castleton Ave. GI 2-7700

TIRES & ACCESSORIES

CLOSEOUT: Auto Tops \$25, Seat Covers \$15; Carpets \$8; Tonneaus \$12; Vinyl Roofs \$25; Cushion Mats and STP 35¢; transm and motor oil 22¢; bateries, etc. **RYCO** — 2334 1st Avenue N.Y.C. (212) 722-9603

5 exotic perfumes \$1 Here are 5 different fabulous perfume oils that were the sensation of N.Y. World's Fair! Not available in local stores! 100% pure, economical, long-lasting. Send \$1 for 5 exciting Perfumes to **LADY STELLA** of 5th Avenue 520 5th Avenue Dept. H. N. Y. 10036

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE

Tel.: GL2-2923

SERVICE

A & L PAINT & SPRAY CO. All Work Guaranteed Kitchen cabinets and appliances sprayed in the home. 111-54 144th Street, Ozone Park Call 659-7131 - 7340

RIVERSIDE FLOORS

Floors scraped refinished in decorative colors. We take pride in our work. Free estimates given. Call 926-7578 — ask for Mr. Howard

Sofa or 2 chairs upholstered \$99.95, Slipcovers: \$49.95 fabric, plastic — \$39.95. Wall to wall drapes \$21.95. All credit cards. Quality work. All Bors. Call Ben 536-8890. 17 E. 167 Street. We also have the finest in Custom Furniture.

RESPIRATORS REPAIRED

bird ben net etc instructions & treatment call for appointment 435-1618

COLEMAN VANS 3 Men 1 Van \$18 per Hour Local and Out of Town 24 hour service — Lic & Bonded Call 496-7915

JOHN WESTER WINDOW CLEANING For Commercial and Homes Expert Work Call anytime until 9 PM Call 669-5812

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863
460 West Broadway, South Boston Massachusetts
"Kur tūkstančiai taupo milijonus"
ALFRED W. ARCHIBALD
President
Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šnaina ir adv. Jonas J. Grigaus. Reikiate su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$132,000,000
Current dividend 5¼% on all accounts.
Dabar moka 5¼% už visų rūšių taupomus pinigus.

Savininkas — Helmut Vollmer
206 East 86th Street (tarp 2 ir 3 Ave.) New York, N. Y.
Tel. RE 4-4428
KASDIEN KONCERTAI nuo 4 val. p.p. Užkandžiai iš nuosavos virtuvės Puikiausia vokiška virtuve: pietūs-vakarienė Tėrautis kavinėje kur pastatyti automobilį.

PAGERBKIME TUOS, KURIE GYVENO IR MIRĖ DIEVUI IR TĖVYNEI.
Lietuvos Kankinių koplyčia Šv. Petro bazilikoje Romoje laukia kiekvieno lietuviuo atsiliepiant savo auka. Laiko jau nedaug — atsiliepkite adresu:

Lithuanian Martyrs' Chapel Fund
2701 W. 68th Street Chicago, Ill. 60629
† Vysk. V. Brizgys, Komiteto vardu

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANAS Į LIETUVĄ ir įvairius USSR kraštus

naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposlytorg) Tel. (212) 581-6590 (212) 581-7729
VYRIAUSIA ĮSTAIGA
1776 Broadway, New York, N. Y. 10019

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vieta pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.
Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų. Firma — skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

- ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street HE 5-1654
- BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street DI 2-4240
- BROOKLYN, N.Y. — 1536 Bedford Avenue IN 7-6465
- BUFFALO, N.Y. — 701 Fillmore Avenue TX 5-0700
- CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue HU 6-2818
- CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue PR 1-0696
- DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue 365-6780
- FARMINGDALE, N.J. — Freewood Acres 363-0494
- HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue 365-6740
- HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Ave. 249-6216
- JERSEY CITY, N.J. — 219 Montgomery Street HE 5-6363
- LOS ANGELES, CAL. — 159 So. Vermont Avenue DU 5-6550
- NEWARK, N.J. — 378 Market Street MI 2-2452
- NEW YORK, N.Y. — 78 Second Avenue OR 4-1540
- PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue PO 9-4507
- RAHWAY, N.J. — 717 W. Grand Avenue 381-8997
- ROCHESTER, N.Y. — 558 Hudson Avenue 232-2942
- SO. BOSTON, MASS. — 396 W. Broadway AN 8-1120
- SOUTH RIVER, N.J. — 41 Whitehead Avenue CL 7-6320
- SYRACUSE, N.Y. — 13204 — 515 Marcellus Street 475-9746
- TRENTON, N.J. — 1152 Deutz Avenue EX 2-0306
- UTICA, N.Y. — 963 Blecker Street RE 2-7476

PIRMAUJANTI DESRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI
Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Keliionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užeiškite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New York: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astorijoje: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJINIENOS

Vienuolynas GL 5-7068
 Spaustuvė GL 2-6916
 Redakcija GL 5-7281
 Administracija GL 2-2923

Ieškomas lietuvis buvęs advokatas Michelsonas, gyvenęs Richmond Hill, N. Y., kur turėjo ir savo įstaigą. Jis už nesąžiningumą buvo nubaustas: eidamas advokato pareigas, buvo nuskriaudęs vieną asmenį, kuris dabar jo ir ieško. Kas žinotų, prašom pranešti tel. 441-4512. Už pranešimą skiriamas atlyginimas.

Graži ir vertinga dovana. Vyriški šveicariški HY MOSER 18 karatų aukso, 25 akmenų, automatiški, su kalendorium, incabloc laikrodžiai, naujausias gamybos ir mados, parduodami labai žemomis kainomis su garantija. Dėl katalogų ir informacijų rašyti: S. V. Staras — Importer, 23 Mendon St., Worcester, Mass. 01604.

— **Spalvotos TV, skaičiavimo ir rašomos mašinos, puikiai RADIO, pradant mažais TR. PORTABLE iki didžiųjų STEREO vokiečių ir vietos firmų.** Praneš kuo domitės, gausite autentiškus firmų katalogus iš: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731, telefon: (516) 757-0055.

Vyriškis ieško mažo buto arba atskiro kambario su galimybe išsivirti valgi. Pranas Dubickas, 355 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y.

Williamsburge veltui duodamas butas iš 3 kambarių ir virtuvės su atskiru įėjimu. Informacijai skambinti iš ryto tarp 8 ir 9 val., vakarais tarp 6 ir 7 val. Telef. EV 7-3647.

Per Velykas apiplėšė Maspetho bažnyčia

Velykų vakare per radiją ir per televiziją pranešė, kad banditai apiplėšė Maspetho lietuvių parapijos bažnyčia, pasiimdami apie 3,500 dol.

Apiplėšimas įvyko per 12:15 v. mišias. Prie altoriaus mišias koncelebravo prel. J. Balkūnas su savo vikaru. Tuo metu netoli altoriaus, mažam kambaryje kolektorai skaitė pinigų, surinktus tą dieną per pamaldas. Į kambarį įėjo du vyrai su šaulės akiniais ir paklausė, ar gali pakeisti jiems pinigų. Kolektorai, nieko neįtardami, sutiko ir, kai pradėjo keitimą organizuoti, du svečiai išsitraukė pistoletus, liepė pakelti rankas aukštyn. Pačius kolektorius suguldė ant žemės, pasigriebė pinigų ir išėjo.

Prel. J. Balkūnas dar nebuvo baigęs mišių, kaip jam kolektorai pranešė šią 'linksnų' velykinę žinią. Buvo pašaukta tuoj policija. Apiplėšimą aprašė visa didžioji New Yorko spauda — New York Times, Daily News, Long Island Press, ir k. Taip pat parodė ir per televiziją įvairiuose kanaluose.

Tą pačią dieną dar buvo apiplėštos dvi kitos bažnyčios Viena jų lietuvių rajone — kongregacijos bažnyčia, 85 Rd. ir 91 St. Sioje bažnyčioje lietuviai evangelikai turi savo pamaldas. Vandalai įsiveržė į baž-

LB New Yorko apygardos suvažiavime kovo 29 Kolumbo vyčių salėje Woodhavene. Iš k. į d. I-je eilėje matosi J. Klivečka, J. Šlepetyš, Tėv. P. Giedgudas, OFM, J. Pažemėnas, S. Lūšys, K. Miklas; II-je eilėje dr. P. Legeckas, M. Bulvičienė, V. Rastenis, V. Penikas, dr. B. Radzivanas. Nuotr. R. Kisieliūnas

TARĖSI LB NEW YORKO APYGARDOS ATSTOVAI

Baigiantis L. B. New Yorko apygardos valdybos kadencijai, kovo 29 Kolumbo vyčių salėje, Woodhavene, susirinko apylinkių atstovai ir valdybos nariai peržiūrėti nuveiktų darbų, apsvarstyti ateities veiklą ir išrinkti naują valdybą.

Po tėv. Pranciškaus Giedgauto, O.F.M., invokacijos ir pirm. A. Vakselio atidarymo žodžio išklausti Lietuvos ir JAV himnai. Suvažiavimui pirmininkau-

ti pakviesti A. Reventas ir J. Vilpišauskas, o sekretoriauti A. Radzivanienė. Sudarytos mandatai ir nutarimų komisijos.

Valdybos narių pranešimus pradėjo pirm. A. Vakselis. Jo išsamus pranešimas vėliau buvo įteiktas raštu visiem suvažiavimo dalyviams. Organizacinė veikla vienas iš stambiausių valdybos darbų buvo įsijungimas į PLB III seimo organizavimą. Kartu su Alto skyriumi organizuotas lietuvių dalyvavimas demonstracijose "Support our boys in Vietnam". Suorganizuotas Lietuvių kryžiaus (kopyltstulpio) globos komitetas, kuriam vadovauja P. Wytenus. Suredaguotas JAV LB įstatų pakeitimo projektas, kurį patvirtino ir kitos 4 LB apygardos. Įsijungta į JFK ir LF vėjus, suorganizuotas JAV LB tarybos I sesi-

jos suvažiavimas New Yorke ir kt.

Politinė veikla Vasario 16 proga stengtasi išnešti Lietuvos vardą į amerikiečių tarpą. Suorganizuotas lietuviškų kalėdinių papročių, tautinių šokių, lietuvių liaudies meno dirbinių ir kalėdinių valgių vakaras amerikiečiam Woodhavene. Apygardos valdybos pirm. Waterbury pravedė simpoziumą "Kaip įsijungti į amerikiečių politinę veiklą, pasinaudojant rinkiminiais metais".

Veikta ir kultūrinė bei švietimo srityse prisidedant prie koncertų bei parodų organizavimo, remiant liuanistinę Mairo-ros vardo mokyklą. Suteiktos 3 stipendijos Fordhamo universitete studijuojantiems liuanistikai. Paremti mokytojai, vyksta į kursus Dainavoje. Paremtas liuanistinių mokyklų mokytojų suvažiavimas New Yorke.

Apygarda atstovauta eilėje politinių ir kultūrinių suvažiavimų. Veiklai koordinuoti apygardos valdyba turėjo 16 valdybos posėdžių, 2 apygardos vėbos ir apylinkių pirmininkų posėdžius. Visa apygardos valdyba dalyvavo 15 PLB III seimo komiteto posėdžiu.

Iždininkas V. Padvarietis pateikė detalią apyskaitą. Veikla nuostolių neatnešė, bet dar nauja valdybai perduodamas gražus likutis. Kontrolės komisijos pirm. A. Sabalis pranešė, kad visa atskaitomybė rasta pilno tvarkoj.

Lietuviško kryžiaus globos komiteto pirm. P. Wytenus priminė, kad lietuviai yra gavę 99 metų vietą buvusios parodos aikštėje ir turėtų pasirūpinti to tautinio ir religinio simbolio išlaikymu. Stengiamasi kryžiaus rajone padaryti išgrįstą aikštę, kurios vardas būtų Lithuanian Plaza.

Lituanistinės mokyklos vedėjas A. Samušis painformavo apie mokyklos stovį. Per 20 metų ji buvo išlaikoma tėvų, prisiglaudusi prie Apreiškimo parapijos. Kitose kolonijose to-

Poezijos, muzikos ir dainų vakarą balandžio 13, sekmadienį, 5 val. popiet rengia šv. Petro lietuvių parapijos choras. Vakaras įvyks Lietuvių Piliečių D-jos namų trečio aukšto auditorijoje. Programa pradedama Julius Juzeliūno stygų kvartetu Nr.1, kurį atliks Naujosios Anglijos konservatorijos aukštesniojo kurso studentai. Juzeliūnas gimė 1916. Jau nystėje vargoninkavo Sialiuose, kur vietos muzikos mokykloje pradėjo mokytis muzikos, o vėliau Vilniuje baigė kompoziciją pas A. Račiūną. J. Juzeliūno kvartetas Nr. 1 yra trijų dalių, kurių antroji dalis pagrįsta tema, primenančia mūsų raliavimo dainas. Si tema vystoma per visą antrąją dalį su įspūdingai didėjančiu įtempimu. Trečioji dalis turi gana ryškių lietuviško šokio elementų. Juzeliūno kūrybiniai aspektai, galima sakyti, yra išaugę iš lietuvių liaudies muzikos pradų, labai vykusiai įvilkti į santūriai modernų muzikos stilių. Po kvarteto aktorius Henrikas Kačinskas, iš Washingtono, skaitys iš vėliausio Vinco Mykoliaičio-Putino eilėraščių rinkinio "Langas". Po to—Radausko eilėraščiai. Iš choro pasirodymo pažymėtini Pokylio choras iš Simkaus operos "Pagirėnai", iškilmingos ir šviešios nuotaikos, ir Julius Galdelio "Žalioj pievoj" iš operos "Dana". Ši operos ištrauka yra lyrinio pobūdžio su sąjū atspalviu. Abi parašytos poeto Stasio Santvaro. Choro diriguos Jeronimas Kačinskas. Po programos šokiai, grojant RM trio iš Worcesterio.

Tautinės Sąjungos namuose. So. Bostone, kovo 28-30 L. S.T. korp. Neo-Lithuania ir Santaros-Šviesos federacija surengė 3 dienų meno šventę. Nijolė Zygienė skaitė Liūnės Suteimos poeziją, Laima Antanavičiūtė — Adomo Mickevičiaus ir Birutė Vaičiūrgytė — Antano Skėmos kūrybą. Adomo Mickevičiaus "Vėlinių" II-ros dalies fragmentą inscenizavo Gediminas Margaitis, Povilas Manomaitis, Birutė Vaičiūrgytė ir Algis Antanavičius. Grafiškos parodoje buvo R. Gibavičiaus, Kisaraskų ir Prano Gailiaus grafiškos darbai. Apie meną mintimis dalijosi S. Goštautas, P. Martinkus ir K. P. Žygas.

kios mokyklos yra tiesioginė L.B. žinioms. Sudaromas statusas, kad abipusiu susitarimu ir New Yorko liuanistinę mokyklą pilnai globotų L. B. apygarda.

(Bus daugiau)

Prenumeratoriai, pakeisdami savo adresą, prašomi administracijai pranešti ne tik naują bet ir seną adresą. Taip pat neužmirškite pridėti pašto zip code numerio.

A.L.R.K. Federacijos New Yorko ir New Jersey apskrities seimelis įvyksta šį sekmadienį, balandžio 13, Viešpaties Atsimainymo lietuvių parapijoje, 64-14 56th Road, Maspeth. 11 val. mišios parapijos bažnyčioje, 12 val. priešpiečiai parapijos salėje, po to — seimelio posėdis, paskaita, diskusijos, organizacijų bei draugijų pranešimai, nauji pasiūlymai bei pageidavimai. Pagrindiniu kalbėtoju pakviestas A. Masionis iš Paterson, N. J. Savo kalboje jis palies lietuviškų parapijų tarybų sudarymą, jų reikšmę ir tikslą mūsų parapijose. Seimelyje kviečiama dalyvauti visa lietuvių visuomenė, ypač jaunesnioji karta. Įėjimas visiems laisvas.

Kun. Vytautas Zakaras, Matulaičio namų kapelionas Putname, Velykų antrą dieną šventė savo kunigystės 25 metų sukaktį. Iš New Yorko į šias iškilmes buvo išvykę keletas kunigų.

Laisvės Žiburio radijo koncertas rengiamas gegužės 24 Maspetho lietuvių parapijos salėje.

Velykų stalą rengia Katalikių Moterų 29 kuopa balandžio 13 per Atvelykį. — 1 v. popiet Apreiškimo parapijos salėje. Visi kviečiami pietuose dalyvauti. Tai yra tradicinė sąjungiečių šventė, švenčiama nuo senesnių laikų. Velykų stalo parengimo dalis pelno bus skiriama kilniems lietuviškiems tikslams.

Apreiškimo parapijoje 40 v. atleidai vyks balandžio 20-22.

Pirmoji šių metų ekskursija organizuojama į Kennebunkport, Maine, Pranciškonų vienuolyną gegužės 30, 31 ir birželio 1. Smulkesnės informacijos Darbininke bus peskelbtos kiek vėliau. Telef. GL 2-2923.

N. Y. ir N. J. ateitininkų šventė bus gegužės 17 ir 18. Šeštadienį pasilinksminimas Apreiškimo parapijos salėje, sekmadienį — pamaldos, iškilmingas posėdis, studentų ir moksleivių įžodis tos pačios parapijos salėje.

Dail. V. K. Jonynas išdekoravo šv. Jurgio episkopų bažnyčią Washingtono. Po Velykų jis išvyko į Washingtoną, kur vietoje baigs vidaus dekoravimo darbus. Washingtono iš-bus apie porą savaitių.

Operetės choro jubiliejiniame 50 metų sukakties koncerte dalyvauja solistė Irena Stankūnaitė ir solistas Vaclovas Verikaitis. Programą praves aktorius Vitalis Žukauskas.

Už Operetės choro mirusius narius mišios bus balandžio 12, šeštadienį, 9 v.r. pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Visi buvę ir dabar esą Operetės choro nariai prašomi dalyvauti šiose mišiose.

Pianistės Aldonos Kepalaitės koncertas bus gegužės 24 Town Hall salėje Manhattane. Pradžią 5:30 v.v.

Lietuvių Fondo vėjus komiteto posėdis bus šį penktadienį, balandžio 11, pas Henriką Miklą, 10 Church St., Great Neck, N. Y., tel. (516) HU 2-0196. Komitetas pradeda šio pavasario vėjus, norėdamas kiek galima daugiau surinkti Lietuvių Fondui. Šiuo metu vėjus komitetas išsiuntinėjo laiškus, prašydamas istoti nariu į Fondą.

Aidų žurnalo trečias numeris šią savaitę atspausdintas ir išsiuntinėtas skaitytojams.

Du asmenys (motina ir sūnus) ieško mažo 2-3 kambarių ir virtuvės buto pirmame ar antrame aukšte, Brooklyne. Telefonas GL 2-2923.

L. K. MOTERŲ SĄJUNGOS 29 KUOPA
1969 balandžio 13 — Atvelykyje
 1 val. popiet
 APREIŠKIMO PARAPIJOS SALĖJE
 BROOKLYN, N. Y.
 rengia
 TRADICINIŲ
LIETUVIŠKĄ VELYKŲ STALĄ
 Bus įvairi meninė programa, gausūs namie gaminti valgiai. Įėjimo auka 3.50 dol. Išlaikykime lietuviškas tradicijas. Atsilankykite į šį mūsų parengimą. Visi laukiami!

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJOS
 NEW YORKO KLUBAS
 visus maloniai kviečia atsilankyti
ATVELYKIO POPIETĖN
 sekmadienį, balandžio 13 d. 5 v. p.p.
 KNIGHTS OF COLUMBUS SALĖJE
 616 Jamaica Ave. & Hale Ave. kampas
 Brooklyn, N. Y.
 (Važiuojant Jamaica BMT traukiniu išlipti Norwood St.)
 PROGRAMA:
 Rašytojas Juozas Petrėnas-Tarulis kalbės apie poetą Kazį Binkį ir jo kūrybą • Kazio Binkio poeziją skaitys Kauno dramos teatro artistai: Asė Dauguvietytė ir Vitalis Žukauskas • Dail. Marijos Žukauskienės paveikslų loterija • Velykų stalas su tradiciniais valgiais, pagamintais pačių klubo narių. Margučiai. Cocktail'is.
 — Įėjimo auka \$5.00. —
 Apie savo dalyvavimą malonėkite pranešti iki balandžio 11 d.
 Tel. VI 7-6475 arba 849-5804

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKČIAI prisiminti už mylimą žmoną ir motiną
Antanina Kivytiene bus aukojamos gedulingos šv. Mišios lietuvių katalikų bažnyčioje Maspetho balandžio 19 d., 9:30 val.
 Išėkis, mylimoji, mes Tavęs nepamiršime maldose. — Kąpa dažnai lankysime padėdami prisiminti gėlių.
 Dėkojame visiems už atsilankymą į mišias ir prisiminimą vėlionės sielos maldose.
 Nulūdusi Kivyčių šeima

Prel. J. Balkūnas rodo tuščius krepšelius, kuriais renka pinigų bažnyčioje. Ši nuotrauka buvo įdėta visoje New Yorko spaudoje.

Maloniai kviečiame atsilankyti į New Yorko Operetės Choro rengiamą — 50 metų sukaktį paminėti

KONCERTĄ
 1969 m. balandžio 19 d.
 šeštadienį, 7 val. vakaro
ST. MATTHIAS SALĖJE
 58-15 Catalpa Ave. Ridgewood, N. Y.
 (prie Myrtle Ave.)
 PROGRAMOJE: Br. Budriūno kantata "Lietuvos šviesos keliu", kurią išpildys Operetės Choras su solistais — Irena Stankūnaitė ir Vaclovu Verikaitiu iš Kanados. Diriguoja muz. Mykolas Cibas; akomponuoja komp. Aleksas Mrozinskas. Programą praves aktorius Vitalis Žukauskas • Po programos, toj pačioj salėj, bus šilta vakarienė, 10 asmenų stalui bus duodamas 1 butelis šampano ir butelis deginės • Auka 10 dol. asmeniui. Tik į koncertą ir šokius, įėjimo auka 3 dol. • Gros Gutauskų orkestras iš N. J.
 Užsisakyti stalus arba pavieniai, prašom skambinti šiais telefonais: Birutė Labutienė VI 7-5550; Angelika Rozevičiūtė AX 6-7896; Lucy Gudulienė SE 3-7639; arba pas visus pažįstamus choro narius.
 Visi maloniai laukiami!

Vieni metų mirties sukaktis
 A. A.
ALFONSAS APANAVIČIUS
 Jau suėjo vieni metai kai negailėtinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą ir tėvą, kurio netekome 1968 balandžio 13 dieną. Nors laikas tęsiasi, bet jo negalime užmiršti. Tegu gailėstingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.
 Šių metų balandžio 12, šeštadienį, bus aukojamos šv. Mišios:
 Sv. Trejybės bažnyčioje, Newark, 7:30 val. ryto;
 Sv. Petro ir Povilo bažnyčioje, Elizabeth, 8 val. ryto;
 Sv. Petro bažnyčioje, Point Pleasant, 11 val. ryto.
 12 val. Greenwood kapuose paminklo šventinimas.
 Maloniai prašome gimines, draugus ir pažįstamus mišiose dalyvauti ir prisiminti velionį savo maldose, o po paminklo šventinimo atvykti į Sea-Aire Motelį, 620 Ocean Road Point, Pleasant, N.J. pusryčių.
 Nulūdusios ŽMONA IR DUKROS